BRLƏŞEGEZ BƏTEN DƏNJA EŞCELƏRE!

„КЗЫЛ ТАТАРСТАН"
ADRES: Kəzan. Чернышевская ul. dom № 21 redakciya gazety „KƏZIL TATARSTAN".
ƁRƏMNƏP BƏJƏSE 5 TIEN.
Kəndəlek gəzit

Qzıl Tatarstan

VKP (b) nıŋ Əlkə Komiteti, Tatarstan Yzək Başqarma Komititi, Tatprotsovit həm Şəhər Soviti organı

Dyşəmbe
22 iyn, 1931 jıl
№ 145 (3116)
Tiffonnat: Sikritariat—3-75, Tenge tidaksia—13-44, Iotlanuat aylege—25—97.
11 nce jıl cqa.

Əlkə Komititi plinumı

Tatarstan YKP(b) Əlkə Komitetınıŋ rajkom sikritarları ələn ərləşterlgən plinumı şuşı jınıŋ 24 nce iynenə caqırıla.

KƏN TƏRTIBE: 1) Jazqı cəcynen jomqaqları həm nəyəttəge auıl kampaniələre(urıp-çiuqa xəzrlek turnda əstəmə doklat ələn).
2) Timer jul həm su transportı turnda.
3) TÇ xalq xuçalqı tezeleşenen kiləcəge.

Tatarstannıŋ 11 jıllıq bəjrəmenə 3 knə kən, konkurs axrına 8gnə kən qaldı

Qalqan vaqt ecndə əlegə qədər bulqan əzkliklərne btery, konkurs şartların ytəy əcen barlıq məmkinnklərdən tulısı ələn faydalanrqa

Az vaqt ecndə, zur nəticələr əcen kərəşkə

Brnce nomirle Kyn zavotıl Spartak, tuqu fabrikarı yzlərndəge eşce udarniklarnıŋ xzmət dərtlərən promfinplannı ytəy burcları tirəsenə dores tuplıj nlylere arqasında jartı jıllıq promfinplannı artıqı ələn ytəp cqunı tidə gnə tygel, bəlki xəzrdən yk ınde eş ələn kyrsətyne tə'min itərlklərən kyrsətələr.

Juqarıdaqı pritpriətiələrnen xzmətne sotsializmca oşştıruları arqasında. ireşlgən bu unıştəçribələre kickməstən Tatarstannıŋ barlıq pritpriətiələrelə kycerelrgə həm şul təçribələr nigezndə promfinplannı san şulaj uq sıjfat jaqnnən tutıru həm arttırıp ytəydə nol'şiviklarca timp əcen kerəşne çəjep çibərrgə kirək ide.

Ləkin partiə Əlkə Komititi həm Tatprofsovitnıŋ bu turıdaqı konkrit diriktiflarına qaramastan, pritpriətiələrdəge partiə, profsojuz ojşmaları yzlərenen bu tarmaqtaqı eşləren çannandıru məs'ələsen kybesncə cittə qaldırıp kilələr. Dores, Qajmardaqı „Fivral Rivolytsiəse" fabrigı, OMKUZ həm qaj ber başqa pritpriətiələrdə soŋqı kennərdə timpnı çannandıruda ber qədər alqa kitylər sizelə, ləkin alar konkurs soraqan şartlarqa çəyap birydən jraq toralar əle. Şunıŋ əcen konkursnıŋ soŋına qalqan 7-8 kən vaqt ecndə barlıq pritpriətiə cın cnnan bol,şiviklarca timp əcen kerəşne çəjep çibərrgə kirək.

Monıŋ əcen başlıca kypcelek pritpriətiələrdə sizelə torqan çəjge „kəjef" kə pritpriətiədən pritpriətiəgə kycep jeryce ac kyzlərgə, progulcılarqa, prostoj səqətlərenə, jalqan udarniklarqa qomumən proizvodstvodaqı dissiplinaszlqlarqa qarşı kerəşne in juqarı dereçəgə çuşıp, sotsializm jarəşı həm udarcılıq xərəkəten cın məqnəse ələn nqıtrqa kirək. Udar brigadalarnıŋ kəndəlek eşlərenə bulqan xisapnı jaxşrtıp, aldnqılarnıŋ eş təçribələren şunda uq başqalarqa da kycerrgə kirək.

Annan soŋ kypcelek pritpriətiələrdə tixnika jaqnnan çitəkcelek ne kecəjty, ratsionalizatsiə eşləren jaxşrtu, konkurs unəjı ələn eşce təqdimnərenə massovıj poxot oşştıru, alarnı tormşqa aşıruny nqıtu məs'ələlərən əcpocmaqlar opportunislarca cittə qaldırıp kitələr. Şunıŋ əstenə qaj ber pritpriətiələrdə tixnika çitəkcelegen həm ratsionalizatsiə eşləren çannandıruda inzinir, tixniklarnıŋ totqan urnnarı na bəjə birep çitkrməy, kiresncə alarnıŋ insiativaların kire qaqu kbek çinajətle faktiar buluıda sizelə. Şunıŋ əcen də bu məs'ələlərdə fabrik-zavotlardaqı əcpocmaqlar yzlərenen eşləren nıq sizgrlek nigezenə qorıp çibərrgə həm konkrit qəjplelərne kickməstən çəyapqa tartrqa tieşlər.

Xuçalıq isəbenə kycerynen promfinplannı san həm şulaj uq sıjfat jaqnnan tutıru həm arttırıp ytəydə bulqan əhəmiəte turnda səjləynen kirəge xəzrge kəndə artıq nərsəgə əjlənep bara. Cənki kyp pritpriətiələr, sixlar şulaj uq udar brigadalarnıŋ xuçalıq isəbenə kyckəc tə is kitkec zur unşlarqa ireşyləre, bu nərsənen tormştaqı çannı şahitları bulıp toralar. Mnə şunarqa qaramastan, kypcelek pritpriətiələrnen əcpocmaqları əle bulsa, bu tarmaqta formal rəyeştə gnə xərəkətlənələr. Brigadalarnıŋ xuçalıq isəbenə kycery ne massovıj təskə krty tygel, xətta sixlarnı kycery eşləren nqıtuqa da bik əsten qarap kilələr. Bu qna da tygel, qaj ber çitəkce xuçalıq eşcelərə tarafnnan:

—Udar ajda brigadalarnıŋ xuçalıq isəbenə kycery blən şoqlilənrgə vaqt juq, bzgə xəzer kyberək promfinplannı tutıru eşlərə blən şoqlilənrgə turı kilə, digən xuçalıq isəbenen əhəmiətenə təşenrgə tlə-məy kbek acqtan acıq uq opportunislarca sejləy həm eş itylərne də ocıratrqa turıkilə. Xuçalıq isəbenə bulqan mondıj qaraş hic şiksez bygnnən yk bterelrgə həm konkursnıŋ soŋına qalqan vaqt ecndə sixlarnı şulaj uq brigadalarnı xuçalıq isəbenə kyceryne, konkurs şartlarına tulısı blən cəyap birrlek xəlgə kiterrgə kirək. Şunıŋ blən brgə xuçalıq isəbenə kycy unəjı blən taqın da zur əhəmiətkə iə bulqan pritpriətiələrne vaqtnda plannı rəyeştə ci mal blən tə'min ity nigez məs'ələ bulıp tora. Bu məs'ələdə soŋqı kennərdə kyrenə torqan əzkliklərgə qarşı trislar, şulaj uq eritpriətiələr yzlərə də iŋ qatı kerəş alıp barrqa tieşlər.

Konkursnıŋ soŋına, bigerək tə Tatarstannıŋ 11 jıllıq bəjrəmenə vaqt bik az qaldı. Şuna qaramasan, Kyn zavotı, „Spartak" fabrigı kbek yzlərenen promfinplannarın tutıruda bol'şiviklarca timpqa ireşyce pritpriətiələrnen sannarı bik tybən tora, bəlki kiresncə udar iyn ajı promfinplanın tutıra almauda zur qurqınıc bar. Bu qurqınıncnı çiny əcen barlıq udarniklarnı, partiə, profsojuz çəmaqətcelegenen fikre bygnnən yk promfinplannı san şulaj uq sıjfat jaqnnan arttırıp ytəy burcları tirəsenə tuplanrqa həm plannarnı ytəy junda tieşle caralarnı kyrmice, „ov'jktif səbəplər"artına jəşereny kbek uq opportunizmnıŋ iŋ əşəke faktlarınıŋ tamrına balta cavlrqa tieş. Şulaj itep, konkursnıŋ şartların ytəməgən ber gnə pritpriətiə də qalmasın.

Promfinplannı ytəydə artqa qalıp barucı „Galaktionof", 3nce fanir, „Vaxitof", „Povida Truda" zavotı eşcelərə,lnce kyn zavotı,„Spartak"fabrigı udarniklarınıŋ təçribələrnnən faidalanıqız

Tuqu fabrigı

20 iyngə kənnek zadaniənen ytəlye

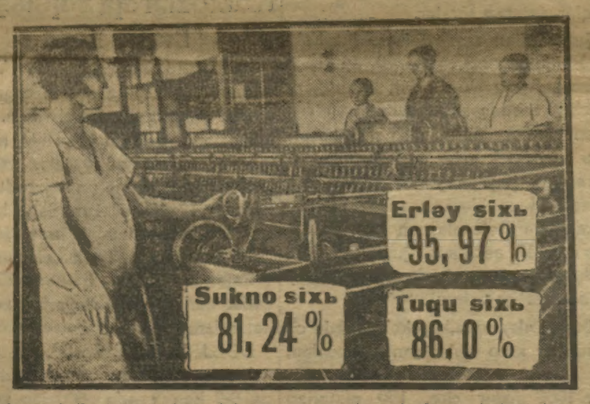

Erlәy sixında eşləyce montjor ipt. Safonof-qorı erlәydəge aqac valiklarnı kyn blən jəştıru turnda təqdim krtte. Bu təqdimne eşkə aşıru, jıbna 13.000 sumnar ikonomiə birəcək.

Kyn zavotı unşlar oqa nicek irşte.

1 nce nomirlı Kyn zavotı jufts eşlәp cqaruda yzenen jartı jıllıq plaınən vaqtnnan elek tutrdı.

Bu zur çiny.

Jufts bətnnəj eşlənep btkən həm tieşle urnına çibərelrgə xəzrləngən kyn tauarı.

Jufts bujnca plannı vaqtnnan elek tutıru turnda tybənnən kytərlgən six instruktorı iptəş Pavlof başlıca bu eşne eşcelərnen sıjnfi anqarı yskənnən ikənen səjli.

Elkke ajlarda eşlənep cqqan tauar nın sıjfat jaqı nacar bulqan. Ləkin eşcelərnen insiativaları arqasında bu eşkə cik qujılıp, 10 ncı iynnən nasian gıfat jaqı jaxşrtu əstində,

Cənki elkke vaqtta tauar cannnn cqu blən tşqı jaqı acıq qaldırılıp bəklənə torqan bulqan. Bu eş tauarnı boza. Şuna kyrə xəzrge vaqtta tauarnın elktə çon yskən jaqı eckə bəklənep şul arqada ul bozıludan saqlana.

— Bu eş promfinplannı vaqtnnan elek tutıruda sıjfat jaqınnan qna tygel, san jaqınnan da ysygə zur jardəm itte-di ip. Pavlof.

Otdilka sixının razvot bylege brigadirı SMIRNOF iptəş vaq udar brigadalarnı erelətynen də plannnı yaqtnnan elek tutıruqa jardəm itkənen səjli. Cənki progullər, blən kerəş eşndə həm eş produksiəsndə ber-brenə kontrol lek itydən zurajtlqan brigadalarnıŋ fajdası zur.

Razvot bylegndə hər ber eşcegə kən dəlek norma 25 tire. Ann qarşılau planı blən 35-40 qa çitkrgənnər.

Iptəş RIZNIK, qru byegenen in jaxşı udarnigı, 27 nce jıldan birle partiədə tora.

Mastir, şulaj uq başqa eşcelərdə anı maqtıjlar,

Riznik iptəş, eşlənə torqan tauarlarınıŋ tərenə qarap, norma 40 tan 200 gə qədər bulqanın əjtə, bu brigada kəndəlek eşlәp cqarunı urtaca 220,8 gə qədər quqan.

— Razsinkanı yzebez tiəp təşrdek. Norma bujnca 20 baş auır paluvalqa ala torqan eş xaqın 30 paluvalqa alıp tauarnıŋ yzenə teşkən bəjəsen kimttek-di ul.

Əcpocmaq kşelərə kicke smina-larda bətnnəj kyrnmilər.

20 nce iyndə bəten çitəkcelər zavotnı yz irkenə taşlap kəbstə utrtrqa kitkənnər.

— Bez Tatarstannıŋ 11 jıllıq bəjrəmenə yzebznen byləgebez itep promfinplannı vaqtnnan elek tutıru blən çəyap birəbez.

Ləkin çitəkcelər yzlərenen əslərndəge burclarnı taşlap bu unşnı nqıtuqa əhəmiət birmilər. Bigerək tə kicke sminalarda ber tərle eş tə alıp barlmauı kiləcək unşlarqa kirtə bulıp tora-dilər kyn zavotı eşcelərə.

20 kəndə

—„—

Tatarstan pritpriətiələrndə ajrım udar iyn ajınıŋ 20 kənndə promfinplannıŋ ytəly svodkası.

pritpriətiə ismnərə həmprodukt tərlərə	20 kəngə ytəly %%-lə
Linin kyn zavotı:	
Əzer jufts . . .	112,2 „
«Spartak»:	
Paluval	96,4 „
Xrom	112,6 „
Auır ajaq kieme . .	99,2 „
Çinel ajaq kieme .	102,3 „
Vaxitof:	
Ker sabını	49,5 „
Şəm	96,3 „
Stiorin plitəse . . .	80,9 „
«Povida Truda» ismndəge piala zavotı:	
Tərəzə pialası . . .	70,0 „
Kukmara fabrigı	80,7 „
Galaktionof fabrigı	75,2 „
Qajmar fabrigı .	100,2 „
Linin tuqu fabrigı:	
Əzer tkən	92,2 „
Tgər çep	90,7 „
Əzer sukno	60,3 „
Brnce Tgy fabrigı .	91,9 „
5 nce Tgy fabrigı .	87,4 „
6 « « « . .	93,5 „
Grazdannar kieme tgy fab.:	
Qsqa pal'to . . .	86,6 „
Tilogrejka	99,6 „
Calbar	100,0 „
Tatpoligraf:	
Basu	93,0 „
Xərf qoju	116,4 „

Maşinalarnı yz vaqtnda təzəty plannı ytəygə məmkinnek tudıra.

OMKUZ da 1500 eşcedən jarşta qatnaşucıları 846 kşe bulıp,51 udar brigada ojştırlqan. Qaj ber brigadalar həm proizvcdstvo kommunaları udar iyn ajında yzlərenen əslərenə teşkən burclarnı bol'şiviklarca ytəp kilələr. Tatarstannıŋ 11 jıllıqı ismndə jana təzlgən brigadalar arasnnan bujau sixndaqı 40 kşelek 13 brigada həm 52 kşelek 5 proizvodstvo kommunasın plannı ytəydə ajruca kyzgə bərelələr. Məsələn alar 20 nce iyndə ber kənnek palannı 132,4 prosintqa 20 kənnek plannı 96,7 prosintqa tutırıp cqtılar. Unşlı rəyeştə eşlәp barucı brigadalar blən brgə, artta qalıp kityce brigadalar da juq tygel, otdilka sixı bətnnəje blən plannı 86,7 pr. qa qna ytəp əzklek blən cqtı. Şulaj uq mixanika bylege də maşinalarnı təzətydə, kyp vaqtta totqarlıq jasap, bytən sixlarda əzklek tudıra. Məsələn, 2 səqətlek təzəty kirək bulqan qru maşinası blən şomartu maşinaları 2-3 kən təzətlmice xərəkətsez jatalar.

Juqarıda kyrsətlgən çitşszlklərne vaqtında bterep barqanda, promfinplaunı taqın da arttırıp tutırrqa məmkinnklər tuacaq.

Udar brigadalar tulı nagruzka blən eşləmilər

Ajrım udar iyn ajında 3 nce nomirlı Fanir zavotının kyp sixları əzklek blən baralar. Eşcelərnen kybese sotsializm jarışı tən udarçılıqqa qatnaşmaqannar. Six ecpocmaqı jarşqa qatnaşmaqan eşcelərne udar brigadalarqa tuplau carasın kyrmi. Six xuçaları tarafnnan eşkə salqın qaraularnıŋ barlıqı də sizelə. Məsələn, kiptery bylegndə plannı kyp prosintqa arttırıp ytərgə məmkinnklər bar. Ləkin şul məmkinnklərdən six mədire Lybanof fajdalana alm. 16 ncı iyndə Mixieva brigadası ber kənnek plannı 104 prosintqa ytəde Əgər də Mixieva brigadası şiklle qzu timp blən sixta bulqan barlıq brigadalar da eşlə sələr, hic şiksez, plan artqı blən ytəlep barır ide. Six mədirenen eşkə salqın qarap ratsionallaştıru carala-rın kyrməye həm udar brigadılarnıŋ eşlərə blən qzqsnmau arqasında bu sixta plan ytəlmi bara. Hic kickməstən Lybanof şiklle six mədirlərən kyptən tygel gnə Liningraftan uqıp qajtqan jəş kadrlar blən almaştıru carasın kyrgə kirək.

OCƏP JƏRYCELEK HƏM SƏBƏPSEZ PROGULLARNIŊ TAMIRINA BALTA QABARQA.

Zavotta Tatarstannıŋ XI jıllıqı Ismndə 6 brigada, rajon partiə konfirinsiəse ismndə ber brigada ojştırldı, ləkin alar bu kəngə qədər rəsmiləşterlməgənnər. Şulaj da jana ojştırlqan brigadalar arasnnan Jrşof brigadası 16-17 nce iyndə plannı 116 prosint itep ytədə.

Zavotta ecpocmaqı jugarıda kyrsətlgən citşszlklərgə nıq əhəmiət birep, konkurs qujqan şartlarnı tulısnca tormşqa aşıruny kyzdə totıp, bulqan çitşszlklərne in qsqa srok ecndə steru carasına krssen.

Auır xuçalıqı maşinaları təzəty həm ırıp ciu kampaniəsenə jaxşı xəzrlek əcen bylək alqan 17 jəşlzk komsomol-udarnik brigada çitəkcese ipt. Filipof A. (Arca rajonı)

Judino stansası eşcelərə timpnı taqında kəcəjtegez

Judino stansasında soŋqı kennərdə sotsializm jarşı həm udarcılıqsizelrlek dərəçədə yste. Konkurs qujqan şartlarnı ytəydə Judino stansa eşcelərə tulısı blən yzlərən çəyaplı dip sanıjlar. Tatarstannıŋ XI jıllıqı ismndə jana udar brigadalar təzy eşe qzu timp blən bara. Ruru parovozlarnıŋ sanı plan bujnca 19,9 pr. bulrqa tieş bulsa, şul prosintnı kimety carası məmkin qədər kyrelə. Parovozlarnı yz vaqtında birydə iyn ajında ezklklər bətnnəj bulmadı. Şulaj da qaj ber bylklərdə səbəpsez progullarnıŋ artıp kityce arqasında, ber ni qədər eş tulısnca ytəlmi. April ajında 110 eş kəne bulqan, səbəpsez progul, maj ajında 91 eş kənena gnə teşte.

Kiləcəktə bu səbəpsez progullarnıŋ sanın btery carasın kisken rəyeştə kyrrgə kirək. Eşkə in qomacaulaqan səbəplərnen brse bulıp—xəzrge vaqtta səbəpsez progullar həm prostojlarnıŋ artuları tora. Judino stansasınıŋ əc pocmaqı bu çitşszlklərne bterу carasına kreşrgə tieş.

Galoş eşləp cqaru arta.

MƏSKƏY, 17 (Tass). Rizin brləşməse, rizin promıjşlnnosı zavotlarınıŋ iknce jartı jıllıq eş planın taqın da kinərək itep bilgelәde. Liningrat kombinatnda (elkke „Krasnıj triugul'nik") galoş eşləy 12 milion par həm „Krasnıj bogatir" zavotnda 4 milion par artacaq. Bu əstəmə produksiə bətnnəje nlən ecke bazarda satu əcen totılacaq. Galoş eşləp cqaru bujnca qomumiprogram1931nce jınl58milion 500men parqa citkereləcək,ə kontrol' sannar bujnca 42 milion 500 men par qna bilgelangən ide.

„Tlance Tamaq" kolxoznda eş əstndə ojştırlqan aşxanədə

Bəten Soyuz aşlıq kinəşməsndə

Aşlıq xəzrləy kampaniəsen unşlı uzdıru əcen

massa arasnda eşləyne kinəjtrgə, sotsializm jarışın çəjep çibərrgə kirək.

Iptəş Sarkis doklatı.

MƏSKƏY, 20 (Tass). Bəten Sojuz aşlıq kinəşməsndə Alibozivotnovodsintr prsidətele Iptəş Sarkis doklat jasadı. Iptəş Sarkis yzenen doklatnda tybəndəge syzlarne əjtte:

— Bznen aldıəzda in jaxşı xəzrləy cltəren ojştıru burıcı tora. Partiə jəcəjkelərə blən brgələşep, xəzrləy eşlərndə təçribə alıp əlgrgən jaxşı rabotniklar arasnnan xəzrləy ojşmalarında hər vaqt eşlәp torucı auıl upolnomocnnıjları bilgelərgə kirək. Alibozivotnovodsintrnın hər ber auıl upolnomocnnıjı tybənge xəzrləy aktifı tarafnnan kyrsətelrgə tieş. Hər ytəlye əcen çəyaplı bulrlıq aktif rabotnik bulrqa tieş. Auıl sovitları jannda, xəzrləy eşlərenə bulşılıq komisiələre clinnərnnən həm tybənge xəzrləy orgnnarı rabotniklarnnan maxsus xəzrləy siksiələre ojştırrqa kirək.

Rajonnarda kadrlar çitşmi. Partiə ojşmaları rajonnarqa kyberək iqtibar birrgə həm jardəm kyrsətrgə tieşlər. Auıl rabotniklarına instruksiələr birycе həm alarnıŋ eşlərе əstnnən kenşajın kyzatep torucı rajon ojştırucıları buldırrqa kirək. Tixnik kadrlar-aşlıq qabul itep torucılar, ilivator, sklat, tgrmən eşcelərе tybənge aktif arasndaqı snalqan iptəşlarne kytəry xisabına kəcəjtelrgə tieş. Rabotniklarıbznın xzməte əcen barışına da tigez tyləyne bterrgə kirək. Alarqa xzmət xaqı biry əcen, aşlıq xəzrləy eşlәren ojştırucılarnı, instruktorlarnı həm başqa rabotniklarnı zur kəc qujıp həm eşli blep eşləygə qzqsndırrlıq sis'im krtrgə kirək.

Aşlıq xəzrləy kampaniəse - massa arasnda ytkərelə torqan səjasi-xuçalıq kampaniəse. Bu kampaniənen unşlı cqıu əcen massa arasnda eşne in kin kyləmdə çəjep çibərrgə, sotsializm jarışın kinəjtrgə kirək. Kolxozcılar slytına xəzrlek kin kyləmdə çəjelep kitərgə, kolxozlar arasnda, sovxozlar blən zavotlar həm rajonnar blən auıllar arasında dogovorlar təzelrgə tieş. Tybənge xəzrləy aparatının eşenə bigerək tə komsomol, profsojuzlar, eşcelər, auıl ojşmaları həm matbuqat tartılrqa tieş. Matbuqat aşlıq xəzrləy kampaniəsen ytkərydə monnan elkke kampaniələr vaqtndaqıqa qaraqanda da kəclerək suqşcan qoral bulrqa tieş.

Iptəş Lobacof doklatı.

Sojuzxlibnıŋ burcları turndaqı doklatnı Sojuzxlib prsidətele urnbasarı iptəş Lobacof jasadı. Iptəş Lobacof tyəndəge syzlarne əjtte:

— Şojuzxlib aparatndaqı qaj ber rabotniklarnıŋ, Sojuzxlibnıŋ role barı tik aşlqnı qabul ity həm anı qapcıqda bar ide, bibliqı kampaniəgə ul barı 38 milion qapcıq blən gnə kilep krə. Şuna kyrə aşlıq xəzrləy aparatı taralardan ratsional fajdalanrqa, totlqan taralarnı qajtartrqa, tarasız taşularnı kin kyləmdə qullanrqa həm ratsionallaştıru caraları ytkərrgə tieş.

Ov'iktiflıq opportunislqların çimerrgə, konkurs şartların tulısnca ytəp, jaŋa borılşnı tə'min itərgə

Tatprofsovit sikritarı iptəş Nurullin blən səjləşy.

Tatarstan kyləmndə jaxşı pritpriətiə əcen ytkərelep jata torqa konkurs btygə bik az vaqt qaldı.

Konkurs başlaqan vaqttan alıp bulqan unşlar barı ber nicə pritpriətiələrdə udarcılıq xərəkəte 76 dan 78-79 prosintqa qədər yste.

„Vaxitof", 6 ncı Tgy fabrigı kbek qaj ber pritpriətiələr promfinplannı ysterəse urnda soŋqı biş kən ecndə kiresncə kiregə kıtyləre kyrenə.

Bu pritpriətiələrdəge partiə, profsojuz həm xuçalıq ojşmalarınıŋ konkursqa həm sotsializm jarışına bəjə birmələre, konkursnıŋ barış timpı aqrınajuqa, udarcılqnın kimyenə səbəp bula.

Progullar blən kerəş nacər. Trislaşqan promıjşlnnosta progul 15 prosintqa çitə. Qojrqta səjrəlgən ajrım pritpriətiələrdə bigerək tə Vaxitof blən 1 nce Tgydə, brsndə 26 kən progul artsa, iknceşndə 100 dən 133 kə qədər kytərelə.

Soŋqı vaqtlarda pritpriətiələrdə kyp knə sanda jana əşcelər bar. Mnə bu eşcelərne pritpriətiələrgə brkety urnnda 10-15 kən eşləy blən kolxozlardan kilgənnərne kire caqrtıp alu kbek eşlər alarqa proizvodstvonı teşndery, tixnika blən tanştıru, sotsializm jarışın h.b.şundıj nərsələrne teşnderrgə unəjszlıq jasıj, plannı tutıruqa kirtə bula. Sulaj uq progul jasanın zur əleşe də bolar əstenə kilep teşə. Bu nərsə jana eşcelər arasnda ojştıru həm kul'tura eşləren nıq rəyeştə qujunı talәp itə.

Rətsionallaştıru eşenə Tatarstan pritpriətiələre tieşle bəjəne birgənnəre juq əle. Təçribələr blən urtaqlaşu eşe pritpriətiələr blən gnə tygel, xətta pritpriətiənen yz ecndə də juq.

Tuqu promıjşlnnosı bujnca cqarlqan prostoj eşləylər signalı başqa pritdriətiələrgə krty tygel, xətta tuqu pritpriətiələrenen yzlərenədəkrməgən, şul uq signalnı bəten pritpriətələrgə krty bik çinel ulu estenə, qaj ber opportunis nastroiniəle pritpriətiə başlqlarınıŋ „ov'jkt səbəp"lərenə suqu eşenə də zur fajda kiterəcək.

Xuçalıq isəbenə kycynen əhəmiəte turnda kyp jazldı.Ləkin bu eşlə unşlar ajrım kyrenşlərdən başqa artıq qənaqətlənrlek tygel.

San artnnan quunın sıjfat jaqına əhəmiət biry çitərlek tygel. Soŋqı vaqtta „Qzıl Şərq" blən „Svitoc" ta eşlənep cqqan azqnın sıjfat jaqı taqı da nacarlandı.

Başta jana zajom məs'ələse konkursnın şartlarına krməgən ide. Linin ismndəge kyn zavotı eşcelərenen, soraus bujnca ana taratu ajrım ber punkt bulıp krde. Ləkin zajomnı taratu qomumən kyləmdə 40 pr. qna bulıp zadaniə bilgelangən vaqtına ytəlmədə. Bu eştə bigerək tə kyncelər blən Galaktionof iŋ artta səjrələlər. Şuşı kəngə qədər Galaktionofta barı 19,8 pr. zadaniə ytəlgən.

Konkursnıŋ 20 kənnek jomqaqı mnə şulardan tora

Vaqt az qaldı. şuşı çitşszlklərne bterep Tatarstannıŋ 11 jıllıq bəjrəmenə jana brigadalar təzep həm ul brigadalarnıŋ eşlərən nqıtıp, jana çinylərgə ireşygə məmkinnklər bar.

Mnə şulardan fajdalanlsın

Yzək Komititnьŋ iyn plinumь qərarlarь sotsializm təzeleşeneneŋ jaŋa cornda konkrit çitəkcelkneŋ yrnəge

Məskəy ojşmasь aktifь, Yzək Komitit plinumьnьŋ qərarlarьn tulьsnca dɵres dip taʙa.

Məskəy ʙolʼşiviklarnnan ipt. Stalingə

MƏSKƏY, 20 (Rosta). Sineŋ çitəkcelegeŋ astnda partiə yzeneŋ ʙaşnda torƣan YK ʙlən ilne industriələştery həm auьl xuçalьƣьn sotsializmca jaŋa ʙaştan qoruda ʙolşiviklarca timplar ɵcen tuqtausьz kɵrəş alьp ʙara,

Sineŋ insiatifьŋ ʙujnca partiə totaştan kyməkləşy nigezndə kulaknь sьjnf ʙulu jaƣnnan ʙtery ʙurьcьn qujdь həm ul ʙurcnь ʙolʼşiviklarca cişep ʙara, iŋ kyʙndə 10 jlda aldnƣь kapital illəren qup çity həm uzьp kity turnda sineŋ taraftan ʙirilgən lozungьnь tormşqa uzdьrьp sotsializm industriəsen ystery timplarьn kɵnnən-kɵn kɵcəjtə ʙara.

Məskəy partiə aktifь sineŋ insiatifьŋ ʙujnca şəhərlərne jaŋa ʙaştan qoru həm Məskəyne Sovitlar Sojuzьnьŋ yrnək şəhərenə əjləndery məsʼələləreneŋ qujьluьn alqşlap qarşь ala.

Linin partiəse-VKP(ʙ), Prolitariatnь çiŋydən çiŋygə alьp ʙara.

Məskəy partiə aktifь siŋa, Linin partiəseneŋ çitəkcesenə ʙolʼşiviklarca qajnar sələm çiʙərə.

ten kiŋnege ʙlən qujdь. Yzək Komitit plinumьnьŋ ʙu qərarь ƣomumi rikonstruksiə həm jaŋa ƣomumi şəhərlər təzy caralarь ʙlən, kommunalʼ xuçalьƣьnьŋ yseş timplarьn jaŋa ʙaştan qoru corьnьŋ ʙurclarь dərəçəsenə kytəry ʙlən ajrlmasьlq rəyeştə ʙaqlanƣan.

Yzək Komititnьŋ şəhər xuçalьƣьn jaŋa ʙaştan qoru turndaƣь qərarlarь ɵtnnəje ʙlən eşcelər sьjnfьnьŋ matirialʼ-tormьş şartlarьn taqьn da jaxşrtuƣa jynəlgən, şuŋa kyrə ul ʙɵten partiə ojşmasьnьŋ iƣtiʙar yzəgndə torrƣa tieş. Yzək Komitit çitəkcelege astnda Məskəy ojşmasь promьjşinnosnь jaŋa ʙaştan qoru, auьr industriə nigezen təzy eşndə zur uŋşlarƣa irşte. Məskəy ojşmasь Məskəydə nqьr qalrƣa mataşqan həm maşina jasau, iliktro-tixnika promьjşlinnosьn ysterygə qarşьlq kyrsətkən uŋ opportunislarь tulьsnca tar-mar itte.

Partiəneŋ sotsializm təzeleşndə qazanƣan uŋşlarь, alda torƣan zur ʙurclarь həm sьjnfi doşmannarnьŋ qarşьlq julnda ocrьj torƣan qiʙnnqlar Yzək Komititnьŋ iyn plinumь qərarlarьn ytəy, sotsializm təzeleşen taqьn da çiŋyle rəyeştə dəyam ittery ɵcen partiə kɵclərenenŋ linincə Yzək Komitit tirəsndə iŋ nqlь rəyeştə tuplaunьŋ, tqzlauьn taləp itələr. Aktif, partiə ojşmasьn Yzək Komitit qərarlarьn ʙolşiviklarca timplar ʙlən ytəygə, şəhər xuçalqndaƣь çitşsziklərne ʙterygə (jortlarnь) təzəty, uramnar tyşəy, su ʙlən təʼmin eşen həm kanalizatsiəne, tramvaj xərəkəten h. ʙ. jaxşrtu) həm anь jaŋa ʙaştan qoruƣa qşqь corda Məskəyne jaƣulьq ʙlən təʼmin itygə tuplanrƣa caqьra.

Bɵten dɵnja iqtisadi krizisь ysep, kapital illərndə eşszlek həm xəjrcelek kɵcəjep ʙarƣan şartlarda ʙzneŋ uŋşlarьʙьz həm qazanşlarьʙьz taqьn da acьƣьraq kyrenələr, ileʙzdə sotsializm təzeleşe ɵcen kɵrəşylər kapital illərndə prolitariat rivolytsiəseneŋ ciŋye ɵcen kɵrəşyce eşcelər sьjnfь safьna ʙşanьc həm kɵc krtələr.

Jəşəsen ʙɵten dɵnja prolitariatь! rivolytsiəse!

Iptəş Kujʙьjşef doklatь ʙujnca Məskəy partiə aktifьnьŋ rizolytsiəse

MƏSKƏY, 20 (Rosta). VKP (ʙ) YK nьŋ iyn plinumь jomƣaqlarь turnda Iptəş Kujʙьjşofnьŋ doklatьn tьŋnaƣannan soŋ, Məskəy ojşmasьnьŋ aktifь YK plinumь qərarlarьn tulьsь ʙlən jaxşь dip taʙa. YK nьŋ iyn plinumь qərarlarь jaŋa corda sotsializm təzeleşenə konkrit çitəkcelek itynenŋ yrnəge ʙulьp toralar. Plinum qərarlarь sotsializm təzy, çitşsziklərne ʙtery həm qiʙnnqlarnь çiŋy eşndə ʙulƣan aqmdaƣь əhəmiətle məsʼələlərne praktik rəyeştə cişyne, sovitlar ile sotsializm corьna krydən kilep tuƣan həm tarixi əhəmiətle ʙulƣan jaŋa ʙaştan qoru proʙlimalarь ʙlən ʙəjlilər.

Bɵten frontlar ʙujlap sotsializm hɵçymeneŋ çiŋep ʙaruьn caqldrƣan plinum qərarlarь, partiəʙzneŋ linincə julь aʙsolyt rəyeştə dɵres ʙuluьn ajrata acqlq ʙlən raslьjlar. Bu qərarlar uŋnьq həm „sulьq" opportunizmь tioriəcelərenen, sotsializm təzeleşen çimerrgə mataşqan ʙu qzƣanьc ʙankrotlarnьŋ idiologiəse cigeŋy həm kulaklьq xaraktirnda ʙuluьn taqьn ʙer qat acьp ʙirələr.

Məskəy aktifь kolxoz, sovxozlar təzely, totaştan kyməkləşy nigezndə kulaknь sьjnf ʙulu jaƣnnan ʙtery tarmaqnda ʙɵten dɵnja kyləmndə tarixi əhəmiəte ʙulƣan zur uŋşlar qazanlqanьn kyrsətə. Kolxoz xərəkətiəne xəzer inde igncelek eşndə yzək figuraƣa əjlənde. Bolʼşiviklarca iknce jazьnьŋ uŋşlь ʙuluь cəcy əle dəyam itkəne xəldə Sovitlar Sojuzь ʙujnca cəcy kampaniəse planьnьŋ 93 prosintqa ytəlye, ʙik əhəmiətle tixnika ysmnege ʙulƣan çitnne cəcy planьnьŋ 108,1 prosintqa ytəlye-kolxoz xərəkəteneŋ uzƣan jldaƣь qiʙnnqlarnda spikylətsiə jasaucь ʙɵten təstəge opportunislarnьŋ pozitsiələren çimerələr gnə tygel, ʙəlki eşcelər çiʙjnfь ecndəge artta qalƣan ilimintlarnьŋ qaraşlarьn caqldьrucь ʙɵten zəqif imannьlarnь, sqьranucьlarnь da qinьjlar.

Aktif, partiəneŋ aldnƣь ojşmalarnnan ʙulƣan Məskəy ojşmasьnьŋ sotsializm promьjşlnnosь tarmaqnda ƣna tygel, ʙəlki kolxoz, sovxozlar təzy, jazƣь cəcyne ytkəry həm ʙigerək tə çiten cəcy eşlərndə də zur çiŋylərgə ireşyen həm şul çiŋylər nigezndə ɵlkəneŋ auьl xuçalьƣь jaƣnnan produksiəne yzenə gnə tota torƣan ɵlkədən anь citkə cƣarucь ɵlkəgə əjlənep ʙaruьn zur qənaƣətləny ʙlən kyrsətə.

Igynnərne urьp-çiu vaqtьnьŋ jaqnnaşьp kilye sotsializm igncelegen uru-çiu maşinalarь ʙlən təʼmin eşndəge qiʙnnqlarnь ʙterygə, kyp xzmət sorьj torƣan ysmnklər (çiten, ʙərəŋge həm şəhər tirələrndə ysterelə torƣan ʙaşqa ysmnklər) ɵcen eş kɵcen təʼmin itygə kolxoz həm sovxozlarda uru-çiu kampaniəsen ʙolʼşiviklarca timplar ʙlən ytkərygə həm jalqьz xuçalqlarda uru-çiunь yz vaqtnda uzdьruƣa ʙɵten kɵclərneŋ tuplanuьn taləp itə.

Auьl xuçalьƣь maşinalarьn çiten talqu həm ʙərəŋge qazu maşinalarьn eşləp cqaru planьn tutьrьp həm arttьrьp ytəy, ʙu tarmaqta partia ojşmalarьnьŋ suƣşcan ʙurcь ʙulьp tora. Aktif, eşcelərne təʼmin eşen taqьn da jaxşrtu ɵcen sɵtcelek-tytəlcelek xuçalьƣьn kytərydə partiə ojşmasьna jɵkləngən ʙurclarnь ajrata kyrsətep ytə.

Promьjşlnnosьnьŋ həm auьl xuçalьƣьnьŋ gigantlarca ysye sotsializm təzeleşeneŋ xəzrge cornda tar urьn ʙulьp kilgən həm xalq xuçalьƣьnьŋ ʙik əhəmiətle ʙulƣan ike ʙuьnьnьŋ transport həm şəhər xuçalьƣьn yseş timplarьn tizləty kirəklegen ajruca kisknnek ʙlən alƣa quja.

Yzək Komititnьŋ transportta ləszkrty həm jalqьz çəyaplьlqnь nqьtu turndaƣь caralarь anьŋ eşen şaqtьj alƣa çiʙərdelər.

Ləkin transport eşndə ireşlgən uŋşlarnь hic tə qənaƣətlənrlek dip taʙu mɵmkin tygel. Məskəy ojşmasь həm anьŋ ere kyləmdəge timer jul ʙuьnnarь aldnda transport eşen jaxşrtu, xzmət dissiplinasьn kytəry həm kɵzqe qşqь jɵk jɵrtylərgə xəzrlek kyry ʙujьnca taqьn da suƣşcan kɵrəş alьp ʙaru ʙurьcь tora.

Məskəy partiə ojşmasь, Yzək Komititnьŋ transportnь jaŋa ʙaştan qoru turndaƣь əhəmitle qərarьn tormşqa uzdьruƣa çiŋ szƣanьp kreşrgə həm ʙer yk vaqtta yzeneŋ iƣtiʙarьn transportnьŋ aqmdaƣь eşndə ʙulƣan qiʙnnqlarnь ʙterygə jynəlderrgə tieş. Məskəy aktifь, Yzək Komititnьŋ Məskəy xuçalьƣь məsʼələləren anьŋ aqmdaƣь kyzgə ʙərelep torƣan zur çitşsziklərеn ʙtery qaraşnnan ƣna qujmauьn, ajrata qənaƣətləny ʙlən kyrsətə. Plinum prolitariat dəyləteneŋ ʙaş qalasь xaçətlərenə çəyap ʙirrlek rəyeştə Məskəyne tɵʙe - tamьrnnan jaŋaca qoru həm təzy ʙurclarьn ʙe-

Sotsializm şəhərcegen saluda eşləyce ʙyjəkləngən iŋ jaxşь ʙalta ostalarь ʙrigadasь. Bu ʙrigada təzy eşlərе ʙaşlanƣannan ʙirle udarnьj rəyeştə eşləp kilə.

Urьp-çiu kampaniəseneŋ uŋşlь ytye sovxoz, kolxozlarda eşne dɵres ojştьruƣa ʙəjləngən

Tuqaj kolxozsojuzь çitəkcelek eşndə ʙorьlьş jasaƣanь juq

Tuqaj rajonь kolxozlarь ʙьl 2 nce ʙolʼşiviklar jaznda eş ʙaşnnan eşləygə kycy həm plannarnь tulьsь ʙlən ytəy eşlərndə çiŋep cqtьlar. Kolxozlarnьŋ ʙu çiŋylərе rajonda kyməkləşy eşen kɵcəjtte. Jazƣь cəcy ʙaşlanƣancь rajonda kyməkləşy 28 prosint ʙulsa, xəzer 52 prosintqa çitte, jəki 20 nce maj ʙlən 8 nce iyn arasnda 22 prosint ytte. Ləkin jazƣь cəcy həm kyməkləşy eşndə iresilgən ʙu uŋşlqlar hic ʙrse də rajkolxozsojuz tarafnnan ʙulƣan çitəkcelek arqasnda tygel, ʙəlki rajkom həm rajʙaşqarmanьŋ kolxoz ɵcen jaq kɵrəş alьp ʙarularь nətiçəsndə ʙuldь. Kolxozsojuz kolxozlar xərəkəten kiŋəjtydə həm alarƣa çitəkcelek itydə ʙik artta ʙara. Ojşqan kolxozlarnь cttan nqьtu həm alarda xzmətne ojştьru carasьn kyrmi. Bu məsʼələ turnda rajondaƣь kolxoz aktifьn çiʙp hic ʙer kiŋəşmə uzdrƣanь juq. Xzmətne ojştьru instruktorь kyp kolxozlarda ʙɵtnnəj kyrnmi. Mnə şunьŋ nətiçəsndə kyp kolxozlarda eş ʙaşnnan eşləydə zur qna çitşszliklər kilep cqtь həm xəzer də əle alarnьŋ ʙɵtkəne juq. Eş ʙaşnnan eşlərgə kyckən kolxozlarda xzmətne xisapqa alu ƣajət dərəçədə nacar tora. Rajondaƣь kolxozlarnьŋ 50 prosintnda xisapcьlar ʙulmauƣa qaramastan, kolxozsojuz ʙu turьda da cara kyrmi. Ƣomumən kolxozlarƣa kadrlar xəzrləy eşe nacar tora. Urьp-çiu kampaniəsenə qarata kolxozlarda eşkə jutəʙaşcьlq itər ɵcen 580 ʙrigadir kirək ʙulacaq. Ləkin əle alarnь xəzrləy turnda kyzgə kyrenrlek eş ʙaşlanƣanь juq. 90 kşelek kurslar ojştьrьlьp, alarƣa uqucьlar caqьrlsa da, ul kurslarnь 15 knə kşe kilep ʙterep cqtьlar. Annan soŋ kolxozlarda xzmətlərne ʙyly eşlərе də nacar tora, qzu eş vaqtlarnda eşkə jaraqlь kolxozcьlarnь eştən azat itylər ʙulƣalaƣan. Məsələn, jazƣь cəcy esndə „Alƣa" kolxoznda 21, Şkətə kolxoznda 17, Kyle-Kime kolxoznda 19 kşe eştən azat itelələr. Annan soŋ ʙer kşe eşlə torƣan eşne ike, xətta ɵc kşe eşləylər də ʙuldь. Kyp knə kolxozlarda eş kɵneneŋ qimmətеn ... ʙarƣan vaqtta kolxozdan ʙrər kɵƣəz alьp ʙarasь ʙulsa, şuŋa eş kɵne soraular, çiьlşlarƣa kilgən ɵcen eş kɵne jazdьrular kʙek eşlər də ʙulƣaladь. Ajrьm kolxozlarnь alƣan vaqtta, monnar taqьn da kyp ocьrьj. Məsələn, Tyʙən Bərəskə kolxozь rajkolxozsojuz kyrsətye ʙujnca tires tygy həm anь taratu ɵcen 3 atna vaqtqa 12 kşe ʙilgeli, xalʙuki şul vaqt ecndə monь 4 kşe yti ala. Şunьŋ nətiçəsndə ʙɵten sizonƣa 736 eş kɵne juqqa cqa. Annan soŋ, Şkətə kolxoznda 37 atqa tires tygy həm anь taratu ɵcen 153 kşe ʙilgelənə, xalʙuki ʙu eş 50 kşe ʙlən də ytələ alrlьq ʙula. Mnə monda da ʙɵten sizonƣa 512 eş kɵne ərəm ʙula. Mnə mondьj urnsьz eş kɵne ərəm ity həm eş kɵnnnən ratsional fajdalana ʙlməylər ʙaşqa kolxozlarda da tulьp jata. Annan soŋ par vaqtnda krgən xuçalqlar arasnda xzmətne ojştьru həm doxot ʙyly eşlərenə də Kolxozsojuz hic ʙer çitəkcelek itmi. Xəzer ʙu xuçalqlar aptьrap toralar.

Şunьŋ ʙlən ʙrgə, Kolxozsojuz kolxozlarda təzy eşlərе turnda da qajƣrtmьj. Aşlьq həm orlьq amʙarlarь xəzrləy, ʙasuda suƣu eşləren ojştьru ɵcen əynnər qoru, urtaq mal aʙzarlarь təzy kʙek eşlər turnda ujlap ta qaraƣanь juq. Rajonda ʙajtaq qna totaştan kyməkləşkən auьllar ʙuluƣa qaramastan, əle alarnьŋ hic ʙrsndə urtaq mal aʙzarlarь juq. Sulaj uq Kolxozsojuz təzycelər kadrlarь çitştery turnda da qajƣrtmьj.

Şunьŋ ʙlən ʙrgə, kyp kolxozlarda cit ilimintlar krep ojalaƣannar. Məsələn, Jaŋa Knər kolxozьna rivolytsiəgə qədər 1000 giktar çire, 150 giktarlap urmanь ʙulƣan həm 20 ləp jalcь totqan 7 xuçalьq kolxozƣa alnƣannar. Bolar, əlʙəttə, kolxozƣa kry ʙlən qortqclьq həm kolxoznь çimery eşenə kreşələr, Şulaj uq Jaŋa Şaşь aulnda da ʙlgclek markasь astnda şul auьlnьŋ mullasьn kolxozƣa alƣannar. Zur Ətnə aulnda da ƣɵmer ʙujь səydə itep, əle də səydəsen taşlap ɵlgrməgən 9 lap səydəgər kolxozƣa krgənnər. Iske Kişet aulnda Xəsənof digən zur kontr-rivolytsionir kulak kolxozda tora. Mnə şunьŋ kʙek cit ilimintlarnь ʙaşqa kolxozlarda da ocьratrƣa ʙula. Rajkolxozsojuz ʙolar turnda ʙlsə də, ləkin ul opportunislqqa ʙirelep, alarnь ʙlməmşkə salьnьp tora həm alar turnda tieşle cara kyrmi. Ƣomumən kolxozlarnьŋ sotsial sostaflarьn ɵjrəny eşe alьp ʙarlmьj. Kolxozlarnьŋ iqtisadi xəlləre, xətta alardaƣь clinnərneŋ sanь turnda da ...

Kolxozsojuz igynnərne urьp-çiu turnda da kolxozlarƣa nacar çitəkcelek itə. Bu turьda „Q. T." gəzitndə ʙer mərtəʙə jazьlьp ytkənnktən, anь jaŋadan qaʙatlap tormьjʙьz.

Ƣomumən alƣanda, rajkolxozsojuznьŋ kolxozlarƣa çitəkcelegе ƣajət nacar. Tatkolxozsojuz Tuqaj rajkolxozsojuzьna çitəkcelek eşen kɵcəjtrgə həm andaƣь opportunizm kyrnşləren ʙtery carasьn kyrrgə tieş. **N. Vəlief.**

Urьp-çiuƣa xəzrlek juq.

Sotsializm igncelege tixnikumь urьp-çiuƣa xəzrlənmi. Cyp ylənnərе həm qortqclar ʙlən kɵrəşy təmam ontlƣan. Tixnikum tarafnnan şifqa alnƣan auьllarnьŋ da xəle nacar tora. Alarƣa ʙu julda jardəm itlmi.

Kamcatkь.

Çiten cəcy planь 95 pr. ytəlde

ALAʙUƢA, 20 (Tiligraf ʙujnca). Rajon kyləmndə ʙarlьƣь 5132 giktar çiten cəclde. Şunьŋ ʙlən çiten cəcy planь 95 pr. ytəlep, ytkən jlƣьnьŋ prosintьna çitte. Əle cəcy haman dəyam itə. Rajkom.

Kolxozlarƣa aƣьlьş ɵzlksez ʙara.

AQSUʙAJ, 21 (Tatrosta). Tatarstannьŋ 11 jllьƣьna qarata caqru, kiŋ massa tarafnnan qaʙul itlde. Kyp kolxozlarda aŋnatu eşen kiŋ rəyeştə quju ɵcen qzьl əndəycelər ʙrigadalarь ojştьrldь. Şunьŋ naticəsndə „Oktəʙrneŋ 12 jllьƣь" isemndəge kolxozƣa jaŋadan 140 xuçalq krde. „Igncе" kolxozьna taqьn 27 xuçalьq ɵstəlde.

Rajonda 10 ncь iynnən 20 senə qədər ʙarlьƣь 500 dən artьq xuçalьq kolxozlarƣa krde.

DƟBJAZ, 21 (Tatrosta). Kyməkləşy timpь kɵnnən kɵn ysə. Rajonda soŋƣь 8-9 kɵn ecndə 600 ləp xuçalьq kolxozƣa krde.

Tatarstannьŋ 11 jllьƣьna ʙylək.

ALAʙUƢA, 21 (Tatrosta). Polən auьlьnьŋ kolxozcьlar həm jalqьz xuçalqcьlarь, Tatarstannьŋ 11 jьl tulu uŋajь ʙlən ɵstəmə rəyştə 39 ga çiten cəcərgə, qarar cƣardьlar. Kolxozƣa jaŋadan 40 xucalьq krde.

„Arslan" kolxozь ysə.

Qajьʙc rajonь, Cyti aulndaƣь „Arslan" kolxozь 2 nce ʙolʼşiviklar jazьn zur uŋşlar ʙlən ytkərde.

Eş ʙaşnnan eşləy səʙəple cəcy planь 4 kɵn aldan ytəlde. Çiten 10 ga, kinder 7 ga, ʙərəŋge 10 ga arttьrьlьp cəclde. Irtə par 40 pr. suqaldь, kolxoz haman ysə ʙara.

Rcən caʙьr-çiuƣa xəstərlek ʙtep ʙara. ... atlar ɵcen urtaq at aʙzarь salьna, xəzer kolxozcьlar urman kisələr. Kolxozcьlar ɵcen urtaq aşxanə ojştьrldь.

S. Əmirof.

Kulak cƣьşьna kisken otpor ʙirlsen.

ALAʙUƢA, 21 (Tatrosta). Kastinoj aulnda kulaklar auьl sovitь cline Batonin ip. neŋ jortьna ut tɵrtep, şunьŋ arqasnda auьlda 3 jort jandь. Bu eştə ƣəjplənep 2 kulak qulƣa alndьlar.

Murzixa aulnda Barisof digən kulak yzeneŋ amʙarьna ut tɵrtte. Bu uttaŋ 16 kolxozcьnьŋ jortь jandь.

Maşinalar juq.

Dɵʙjaz rajonь, Cəmək aulnda 1931 nce jlnьŋ jaznda 34 xuçalqtan kolxoz tɵzlgən ide. Kolxoz yzeneŋ eşləren yrnək ʙulrlьq rəyeştə alьp ʙaruь arqasnda saʙan çəcyen ʙtrgəndə totaş kyməkləşte. Igynnərne çiʙp alu vaqtь jaqnnaşa, ləkin kolxozda ʙer gnə danə də igen çiu maşinasь juq.

Maşinalar sorap rajkolxozsojuzƣa qştan uq zajafkalar ʙirelep qujlƣan ʙulsa da, maşina ʙirrgə dip ujlap ta qaraƣannarь juq əle. „4"

Auьl xuçalьƣь maşinalarьnьŋ xisaʙьn alu eşe nacar ʙara.

Tatarstan Cir Eşlərе Xalq Komisariatьnьŋ a/x. maşinalarьna invintarizatsiə jasau eşen aşqtьru həm ul turьdaƣь matiriallarnь çiʙəry turnda urnnarƣa qatlь, qatlь xəʙər çiʙəryenə qaramastan, əle ʙu turьda rajonnarnьŋ məƣlymat çiʙərylərе ʙik nacar ʙara. Şul vaqtqa qədər əle kyp rajonnardan ʙu turьda ʙɵtnnəj həm qajьrlərnnən tulьsnca məƣlymat alnmaƣan. Bu nərsə a/x ʙigrək tə urьp çiu maşinalarь ʙlən təʼmin ity eşenə zur uŋƣajsьzlьq tudьra həm zur totqarlьq jasьj.

Bu vaqtqa qədər Dɵʙjaz, Spas, Arca, Pitrəc, Krasnьj Bor, Məslim, Cyprəle, Callь, Bilər, Aqsuʙaj, Əgrçe, Təteş, Baulь, Aqtaş, Seger, Əlmət, Norlat, Cistaj, Lajьş həm Bua çir ʙyliklərnnən ʙu turьda ələgə qədər tulь məƣlymat alnmaƣan. Annan soŋ Aliksievski, Təkəneş, Jaŋa Şişmə Alaʙuƣa, Tuqaj, Ɵktərr, Kama Tamaƣь, Mamadьş, Zɵjə, Sarman həm Saʙa rajonnarь ʙu turьda ʙɵtnnəj məƣlymat ʙirməgənnər. Şunь iƣtiʙarƣa alьp, Tatarstan Xalq Komisarlarь Sovitь prsidətele ip. Aʙramof ʙu rajonnarnьŋ çir ʙyliklərе mɵdirlərenə ʙu turьda qatь şltə ʙirde həm 25 nce ... məƣlymat çiʙərrgə quştь. Əgər əjtilgən vaqt ecndə məƣlymat çiʙərməsələr ʙu rajonnarƣa urьp-çiu maşinalarь çiʙəry eşe tuqtatьlacaq.

Transport ɵcen jaxşь jullar təzilər. Arca rajonь Pokrofko ʙistasnda jul salu ɵcen park eşlənə

Urьp-çiuƣa qarata xzmətne ojştьru eşe ʙaşlandь.

DƟBJAZ, 21 (Tatrosta). Utau eşe kiŋ rəyeştə çsjelep çiʙərlde. Xəzrge vaqtta artьq cyp ʙasqan, ɵcər qat eşlənə torƣan ysmnklər utalьp jata. Kolxozlarda urьp - çiuƣa eş planь təzrgə ʙulьşu ɵcen rajonnan çiʙərlgən aktif həm ʙlgclər ʙrigadalarь ajrьm utau ucaskьlarьna ʙrketelələr. Urьp-çiu invintarlarьna iəszlkne ʙtery carasь kyrelə.

Bɵten kolxozlarda da eş ʙaşnnan eşləyne tikşery ʙara. Xzmət knəgələrenə dɵres jazu hər ʙer kolxoznьŋ anь jaxşьlap aŋnap-aŋnamauь turnda tikşery alьp ʙarьla.

Zapas cəslər çitməy arqasnda maşinalarƣa rimont tuqtalьp tora. Silxozsnaʙziniə ʙer qədər zapas cəslər çiʙərrgə ьşandrƣan ʙulsa da, ləkin şuşь vaqtqa qədər əle alarnьŋ alnƣanь juq.

Tatar tlen prolitariatqa qarşь aƣulardan arndьrьr ɵcen kɵrəşkə!

Jqrƣa-jazarƣa ɵjrəny, massaƣa idiologik dɵres tərʙiə ʙiry fəqət hər xalqnьŋ yze sɵjləşkən tldə, ana tlndə ʙulƣanda ƣna çiŋel, tiz ,uŋşlь nətiçələr ʙirə alacaq.

Stalin iptəş partiəneŋ XVI ncь sjьznda:

„SSSRda prolitariat diktaturasь həm sotsializm təzy corь-ectəlek jaƣannan sotsializmca, formasь jaƣannan milli ʙulƣan kulʼturalarnьŋ alƣa kity cornnan ƣiʙarət... Barь tik milli kulʼturanь ystery arqasnda ƣna artta qalƣan millətlərne cьn-cnnap sotsializm təzeleşenə quşarƣa mɵmkin ʙulacaq..."-digən ide.

SSSR da ələgə caqlь yz ana tlndə jazu kyrməgən, əlifʙasь ʙulmaƣan əllə ni qədər xalqlar yz ana tllərndə jaŋa ʙaştan əlifʙalar tudьrьp, imlə, tel jasap, formasь milli, ectəlege prolitar kulʼturalarnь ysterə ʙaşladьlar. Bu eşlər əlifʙa, imlə, tel, atama məsʼələləren ələgəcə hic ʙer kyrlməgən dərəçədə əhəmiətle aktualʼ məsʼələlər ratenə kiterep qujdьlar.

Prolitariatnьŋ, kolxozcьlarnьŋ yz ara aŋnaşu aŋ-ʙlem alu qoralь ʙulƣan ana tlen dɵres ʙirə alrlьq uqrƣa-jazarƣa uŋajlь, çiŋel tɵzlgən əlifʙa həm imla jasarƣa kirək ʙuldь.

Qatlaulь tormştan tuьp, qatlaulь qanunnar ʙlən jəşi torƣan tel də anьŋ tixnik ʙireleşe-kycrgece ʙulƣan jazu da yzenə kyp qatlaulь tikşeryne sorьj. Ber jaqtan əlifʙa-jazu yz ara aŋnaşu ʙilgese ʙulƣan tlne dɵres ʙirə alrlьq, anь taqьn da tizerək, uŋajraq aŋaşu qoralьna əjlənderrlek ʙulrƣa tieş. Ojştьrlƣan jaŋa tormьş, kolliktif jəşəy yze kʙek yk ojştьrlƣan tel, standart jazu, tɵz imla tli. Şunьŋ ʙlən ʙrgə ʙu əlifʙa, imla ʙer xalqnь da yzeneŋ tar milli ramkasьna ʙikləp qujmasqa, ʙəlki ʙɵten illərneŋ prolitarlarьna, izlgən xalqlarьna xalq ara ʙrlek, tuƣannьq jasauƣa nigez ʙula alrlьq, yz ara mɵnasəʙətləren kiŋəjtə torƣan ʙuluь tieş taʙldь.

„Əlifʙa jasau, imla təzəty eşlərе ʙrnce qaraƣanda „ʙik tar" məsʼələ kʙek kyrnsələr də, ul xalq ara kyləmdə zur məsʼələgə, cьn xalq ara ʙrləşkən jazu sistimь təzy proʙlimasьna əjlənə"—di Aptikar iptəş (*).

Iske ƣərəp əlifʙasьn taşlap, jaŋalifne aluьʙьz ʙnə şuşь məqsatlar ɵcen eşlənde. Iskəlif xalq ara tuƣannqqa, jazu arqьlь ʙəjlənşkə kirtə ʙulьp, oʙʼjktif rəyeştə ʙurƶua idiologiəsenə xzmət ityce ʙer fakt ʙulьp tora ide. Inde ʙez ʙu ʙəladən qotldьq. Jaqьn kiləcəktə urьs prolitariatьnьŋ da jaŋa intrnatsional əlifʙaƣa kycəcəgndə şɵʙhə juq. Ləkin imlaʙzda, jazuьʙzda əle ʙzneŋ ɵzkliklərеʙez, kimcelklərеʙez ʙar. Alarnь tutьrrƣa, tɵzətrgə kirək ʙulьr.

Oktəʙr rivolytsiəse tarixta misle kyrlməgən kiŋ milli azatlqlar ʙirde. Hər xalqnьŋ prolitariatьna, xzmət iəse massasьna yz tlndə dəylət eşləren jɵrtygə, yzncə eş alьp ʙarrƣa irek ʙirde. Bu eşlər ʙzneŋ ʙɵten dəylət, idarə, kansaləriə, dokumint, ʙojrьq, zakon, qərar, protokol, səydə, xisap eşləren ʙarьn da kiŋ xzmət iələrе tlenə kycerne, tileʙzneŋ şul eşlərne ʙaşqara, yti alrlьq ʙaj, tulь eşləngən ʙuluьn taləp itələr.

Linin iptəşneŋ: „Hər ʙer kuxarka da dəylətne idarə itə alrlьq ʙulrƣa tieş" —digən ʙɵjek lozungьsь dəylət eşləren, kansaləriə tlen kiŋ massaƣa jaqnnaştьru kirəklegen kyrsətygə çitərlek dəlil. Hər eşce, hər kolxozcь yz tlndə doklatlar, cьƣşlar jasьj alsьn, təqdimnər krtsen, ʙojrьq ʙirə slsьn, tileʙez eşlər, əlʙəttə, idarə tlen, kansaləriə tlen ɵjrəny arqьlь ƣna şuŋa qarap tldə içadi eş alьp ʙaru ʙlən gnə ytəlrgə mɵmkin.

Xəzrge kɵndə juƣarь məktəplərne tatar tlenə kycery məsʼələse aldьʙzƣa kilep ʙastь. Dimək, sotsializm təzyce jaŋa kadrƣa, eşce kolxozcь jəşlərgə ʙɵteŋ fənnərne yz ana tlndə ʙirə alrlьq, ƣilmi doklat, liksiə, əŋgəmələr jasarlьq ƣilmi tikşerenylərgə, insiklopidiələr təzrgə, tlne ʙɵten tixnikaƣa jararlьq ƣilmi nigzgə salrƣa kirək. Monьŋ ɵcen ʙɵten fəndə, tixnikada qullanƣan ƣilmi atamalarnь yz tileʙzgə jaraqlaştьrьp xəzrləp, eşləp cƣarrƣa, əllə ni qədər ƣilmi, praktik syziklər təzrgə kirək ʙula. Bolarnьŋ ʙarnnan elgəre yz tileʙzdəge ʙɵten syz ʙajlьƣьn tuplap, tikşerep cƣmьjcь mɵmkin tygel. Bu ʙurclar əle ojatqa qarşь ʙzneŋ aldьʙzda ytəlməgən kɵje toralar. Nicə jllardan ʙirle matʙuƣatnь şaulatьp ta, əle ʙulsa tatar tileneŋ jynne-ʙaşlь ʙer syzlegen də cƣara alƣanьʙьz juq. Nicə jllardan ʙirle atamalar təzy turnda şaulaşьp kiləʙez, ləkin anьŋ prinsiplarь tirəsnnən kyp uza alƣanьʙьz juq.

Dɵnjada ʙik sirək çiteşə torƣan Marks, Əngels, Linin, Stalin kʙek zur dahilarnьŋ julʙaşcь əsərləren həm əllə ni qədər ʙaşqa ƣilem xəzinələren yz tileʙzgə tərçemə itəse, alarnь massaƣa jaqnnaştьrasь ʙar. Monьŋ ɵcen caƣştrmalь gramatika qanunnarьn, hic ʙulmaƣanda urьs tle ʙlən tatar tileneŋ caƣştrmalь gramatikasьn ifadə, təqьʙir, əjləneş (oʙorot) ajrmalarьn eşləp cƣarrƣa kirək ʙula. Monda syziklər, atamalar ƣna də çitmi, ʙolar tileʙzneŋ ʙɵten məƣnə jaqlarь, təqьʙir qanunnarь, auez, syz, tɵz çɵmlə, tzmə həm alьm jaqlarь ʙik nьq eşlənyen, ʙajuьn, şunьŋ ʙlən ʙrgə yzgəryen taləp itələr.

Xəzrge kɵndə sotsializm ʙiş jllьƣь qzu timp ʙlən ytəlep ʙara. Jarь, vaq zəqif ajrьm auьl xuçalqlarь ʙrləşkən kɵcle kolxozlarƣa əjlənə. Şunьŋ nigezndə kulak sьjnf ʙulu jaƣnnan juqqa cƣarьla. Kulak yzeneŋ aqtьq kɵce ʙlən iske tormьşьn saqlarƣa, ʙirşkə trьşa. Şunьŋ ʙlən kirək şəhərdə, kirək auьlda ʙulsьn, sьjnfi kɵrəşlər də kɵnnən-kɵn qza, kisknnəşə ʙaralar. Bu kɵrəşlər ʙarnnan da elgəre tel arqьlь, gəzit-zurnallar arqьlь, məjdanƣa cƣarьla, ədəʙiat həm ʙɵten matʙuƣatta caƣьlalar. Bu kɵrəşlərdə vaqtlь matʙuƣat prolitariatnь, kolxozcьlarnь, ʙɵten xzmət iələren ojştьruƣa xzmət itələr.

„Gəzit-kymək əndəyce həm kymək agitator ƣna da tygel, ul şulaj uq kymək ojştьrucь da"—di Linin iptəş.

Mnə ʙu eşlər sьjnfi kɵrəş qoralь, ojştьrьn ƣna ʙulƣan ana tlərenen əhəmiəten taqь da arttьralar. Gəzit-zurnal tle prolitariatnь timer ʙrdəmnek safьna tzrlek kɵcle ʙulrƣa, ʙolʼşivik rivolytsionirlarnьŋ tle kʙek sьjnfi doşmannьŋ yzəgenə ytrlek ytken ʙulrƣa tieş. Eşxaplərеʙez, auьlxəplərеʙez, stingəzitlərеʙzgə qədər syzgə, təqrirgə, torrlьq ʙulmasnnar ʙirgə, tigə aptьrap tormasnnar. Monьŋ ɵcen tileʙez, jazuьʙz massaƣa jaqьn, standartlaşqan, təzgen ʙulrƣa tieş. Zur şəhərlərdə gnə tygel, hər rajon, hər ʙer zurьraq kolxoz, sovxozda da inde gəzitlər cƣa ʙaşlau ʙlən ʙu məsʼələgə ələgə caqlь ʙulmaƣan əhəmiətle dərəçəgə mnde. Gəzit—zurnal tle ʙzdə rətləp ɵjrənlməgən, eşlənməgən əle.

Sьjnfi kɵrəşlərdə jaŋa tormьş təzydə çanнь sɵjləy tle taqь da zurьraq urьn tota. Rivolytsiə arqasnda, ʙɵten tirə jaqta ɵzlksez qajnap torƣan sjьz, konfirinsiə, çьlьş, kiŋəşmə, utrьş, komisiə, miting, konsirt, tiatr, radio, cьr, diklomatsiə, lozung, doklat, liksiə, cьƣь, ʙəxəs, tənqit, çəyap...—ʙolar ʙar da ʙit ʙzdən ʙik nьq eşləngən, yskən tel sorьjlar. Tel taʙiƣətenə çəyap ʙirrlek, dɵres, çanнь diklomatsiə jasьj ʙly, jɵrəkkə ytərlek osta, şoma həm nəfis uql ʙly, ric sɵjləy jullarь ʙrse də ʙzdə tikşerlməgən, eslənməgən ʙit əle. Prolitar ectəlek ʙlən milli sanƣatlər yskən corda ʙu eşlərne yz aqьmьna tapşьrьp ʙaru yze opportunislьq ʙulьp sanalrƣa tieş.

Rivolytsionirlarьʙznьŋ, ƣalimnərеʙzneŋ, julʙaşcьlarьʙznьŋ doklatlarьn, liksiələren, yrnək syzlərеn jazьp ala ʙarrƣa, massaƣa taratrƣa kirək. Ləkin monьŋ ɵcen, qajcannan ʙirle syz ʙarsa da, stinografiəʙez, eşlənməgən, tiz jazucьlarьʙьz juq əle.

Bu eşlər ʙarь da sotsializm təzeleşe corьnьŋ yze kiterep cƣarƣan aktualʼ, praktik ʙurclar. Alar sotsializm təzyneŋ çəjelye ʙlən kilep cqqannar. Alar hic kickmastən cişelyne, udar rəyeştə ytəlyne kɵtələr.

Bu ʙurclarnь nicek ytərgə?

Bu kyp qrlь praktik ʙurclarnь ytəy ɵcen dialitik xəzrlek tə kirək. Bu zur şəyaplь eşlərne ʙer də xəzrlksez, ƣilmsez ytərgə mɵmkin tygel. Şuŋa kyrə tel ƣilme xəzrge kɵndə ələgəcə kyrlməgən dərəçədə ictimaƣi əhəmiətle ʙer ƣilmgə əjlənde. Sunьŋ ʙlən ʙrgə tel ɵlkəsndə praktik eşlər gnə tygel, ƣilmi tikşereny məsʼələlərе də xəzrge kɵndə ciksez qatlaulandь.

Tel ɵlkəsndə tioritik həm praktik eşlərne uŋşlь alьp ʙaru ɵcen, iŋ elgəre marksizm, lininizm mitodologiəse ʙlən tanьşrƣa, dialiktik matirializm mitodьn nqlap yzləşterrgə kirək ʙula. Bigerək tə kommunislar partiəseneŋ tel məsʼələsndə totqan julьn, tel səjasəten dital rəyeştə ɵjrənrgə, şunьŋ jaqtьsnda ʙu məsʼələne vilikorus şovinizmь tomannarnnan, ʙurƶua millətcelərе tarafnnan ysterilgən çirle millətcelek, cirlərnnən həm hər terle uŋ, „sul" tajpьlşlardan arcьp, jьʙp tazartrƣa kirək. Şunsьz tel jasau, jazu təzy kʙek ike zur səjasi məsʼələdə ʙer adьm da atlarƣa mɵmkin tygel.

„Tel məsʼələsndə dɵres səjasət ɵcen tɵşu tel—tioriəsndə dɵrsikkə tɵşu ʙulьp cƣa. Dɵres tioriədən ʙaşqa tldə anьŋ, sьjnfi, suƣşcan içadi eş alьp ʙarrƣa mɵmkin tygel"—(Aptikar).

Tel faktlarь anьŋ hər tɵnəge yzenə dialiktik jaqnnaşunь sorьjlar. Tldə dialiktikadan ʙaşqa ʙer fakinь da aŋnarƣa, acarƣa mɵmkin tygel.

Annarь, ʙu praktik ʙurclarnь uŋşlь rəyeştə ytəy ɵcen marksizm, lininizm mitodlarь ʙujnca tileʙzneŋ ʙajlqlarьn ʙarlap, çinap cƣarƣa, alarnь qullanuƣa, fajdalanuƣa, uŋajlь tərtipkə qujarƣa kirək ʙula. Tlneŋ struktrasьn, tarixi ysy julьn, jəşəy qanunnarьn, pirispiktivasьn ɵjrənmi torьp, anь ʙajьtrƣa, ysterrgə, anьŋ mɵmkinnklərnnən fajdalanrƣa mɵmkin tygel. Tlne ʙez: „fən-ɵcen fən"-ʙulu sьjfatь ʙlən tygel, prolitariatnьŋ, kolxozcьlarnьŋ yz ara xzmət ʙaqlanşlarь ɵcen kirəkle qoral ʙulu sьjfatь ʙlən, sotsializm tormьşьn təzy, ojştьru qoralь ʙulu sьjfatь ʙlən ɵjrənrgə tieş ʙulaʙьz.

Dialiktik matirializm mitodlarьna iə ʙulьp alƣannan soŋ, tel ƣilmnda ələgə caqlь eşləngən, tikşerilgən, aclƣan ʙurƶua mirasnnan da dɵres fajdalana ʙlrgə kirək. Alarnь tənqit iləge aşa ytkərep, kirəklələren sajlap, tazartьp ala ʙlrgə tieş ʙula.

Xəzrge sotsializm ɵcen kɵrəş corь tel ƣilmndə də idiologiə jaƣnnan prolitariatqa zararlь xata jynəlşlər ʙlən kisken kɵrəş alьp ʙarunь sorьj. Mondьj xatalar, ʙurƶua ƣalimnərе tarafnnan aŋnap eşləngən ʙozƣannqlar ʙɵten idiologiə frontnda ʙulьp tora. Tel ƣilmndə də ʙurƶua fəlsəfəsenə, ʙurƶua jynəlgənnegenə, hər terle tajpьlşlarƣa qarşь kisken kɵrəş alьp ʙarmьjcь mɵmkin tygel.

Tel ƣilmndə iskedən qalƣan suʙʼjktif idializm, psixologizm, formalizm qaraşlarьna, mixanislqqa həm iklliktizmƣa qarşь kɵrəşmice ʙulmьj.

Tel ƣilme, tel məsʼələlərе ələgə caqlь ʙurƶua ƣalimnərе qulnda ʙulьp, alar tləgncə ɵjrənelep, ʙurƶua idiologiəsenə xzmət itep kilde. Oktəʙr rivolytsiəsnnən soŋ da əle ʙurƶua tel ƣalimnərе anь iske tradisiə ʙlən jəşətep, ʙajtaqqa caqlь səjasəttən, tormştan jraq „ʙitaraf" ʙer ƣilm itep alьp kildelər həm kilələr. Tel ƣilmndə rivolytsiə əle soŋƣь jllarda ƣna prolitariatnьŋ yz ƣalimnərе çiteşə ʙaşlau ʙlən gnə quzƣaldь.

Ləkin şul az ƣna vaqt ecndə də tel ƣilme dɵnjasnda ʙik zur uŋşlar, ʙik zur yzgərşlər məjdanƣa kilde. Prolitar tel ƣilme ere admnar ʙlən alƣa atlьj. Şunьŋ ʙlən ʙrgə ʙurƶua tel ƣalimnərеneŋ tioritik həm praktik xatalarь, səjasi jɵzlərе də acьla ʙara.

Urslar ʙlən ʙrgə, tatarlar arasnda da tel ƣilmndə iske idializm qaraşlarь, formalizm mitodlarь çitərlek taralьp ɵlgrgən ide. Şuŋa kyrə ʙzdə anьŋ acьq - jəşren, aŋlь - aŋsьz hər terle joqnьsь kilep cƣa tora. Iske ʙurƶua tel ƣalimnərenə iərep jasalƣan, taralьp ɵlgrgən xatalarьʙьznь təzətep, dɵrsləp ytəse ʙar

Bu xatalarnьŋ ʙrse tilərneŋ kilep cƣu, ysyləren mitafizikalarca—jaqьn tilərne ʙer tɵp ana tldən cƣьp, nəsl, qan ʙlən taralƣan fakt dip qarau, ajrьm „ƣailə" tiləren alьp, alarnь ʙikləngən xəldə ɵjrəny, ʙaşqa sistimdaƣь kyrşe tilər ʙlən mɵnasəʙətne tanьmauьde. Şul çɵmlədən Javrupalь tyrkaloglar

*) „Литература и Искусство" № 1—2.

Zajom taratunь kisken rəyeşta kecəjtrgə.

Zajom taratuda rajkomvod, kyncelər, məqarif həm sanqət eşcelərə sojuzlarь xurlqlь rəyeştə qojrqta səjrələlər. XI jllьq bəjrəmgə qalqan əc kən vaqt ecndə massovьj eşlərne çəjep çibəry julь blən zajom taratu iŋ udar timpqa salьnьp çibərelrgə tieş.

„Biş jllqnь xəl itə torqan əcnce jьl“ zajomьna jazьlunьŋ barьşь turnda

Tatprofsovit prizidiumьnьŋ qərarь.

—„—

Zajomqa jazьlunьŋ barьşnda kyp knə sojuzlar bujnca xəzrgə qədər tieşle borьlьş bulmauьn (kyncelər—27 pr., məqarifcelər—11 pr. çəmaqətcelər 19 pr., su eşcelərə—8 pr.) həm jazьlunьŋ timplarь prizidiumnьŋ zajomnь Tatarstan XI jllьqьna tulьsnca taratьp btery turndaqь diriktifnьŋ ytəlyen tə'min itməyen kyrsətrgə.

Bu qurqьnclь xəl massa eşəneŋ bik jomşaq alьp barьluь həm profsojuz ojşmalarnda zajomnь yz vaqtnda, tulьsnca taratьp bteryneŋ səjasi-xuçalьq əhəmiətenə opportunislarca bəjə birep çitkerlməyneŋ nətiçəse bulьp tora.

2. Zajom taratu eşenə nьq tuplanu nətiçəsndə ajrьm sojuzlar bujnca zajomqa jazьlu qənaqətlənrlek barьşn (Silprom promьjşlnnosnda 99 pr., Çəmaqət Tuqlanь Sojuznda-66 pr.) həm ajrьm pritpriətiələrdə kontrol' sannarnьŋ inde ytəlyen (spirt-araqь zavot-104 pr.) kyrsətrgə.

Şulardan cqьp, Tatprofsovit prizidiumь qərar birə:

1. Zajomqa jazьlunьŋ barьşnda cьn borьlьş jasaluьn tə'min ity əcen beten Tatarstan bylklərenə həm fabzavmiskomnarqa, bu caranь suqşcan rəyeştə tormşqa uzdьrunь beten eştə yzək burьc itep qujarqa. Tatarstan profsojuz bylklərenə, ber təylek srok ecndə pritpriətiələrgə, ucrizdiniələrgə, uqu jortlarьna Tatarstan bylklərə clinnəreneŋ həm profsojuz aktifьnьŋ massovьj poxotьn ojştьrrqa həm monьŋ blən zajom taratu, anь rəsmiləştery eşndə tybənge profsojuz orgnnarьna cьn jardəm kyrsətrgə.

Zajom taratuda artta qalqan Tatarstan bylklərenə həm fabzavmiskomnarqa yzlereneŋ bu eşndə kickməstən borьlьş tudrmasalar, bu xəl alarnьŋ zajom taratuda massa aktiflьqьn ojştьrrqa, anьŋ başnda torrqa tləməylərə həm buldьra almaularь itep qaralacaqьn bilderep qujarqa.

2. Bu eştə bulşlьq kyrsəty əcen Profşkola kursantlarnnan Promьjşlnnos-Toraq Təzeleşe Sojuzьnьŋ Tatarstan bylegenə 15 kşene həm tgycelərneŋ Tatarstan bylegenə 5 kşene əc kən srok blən çibərrgə.

3. Zajomqa jazu eşen suqşcan rəyeştə alьp barqan əcen Silprom Promьjşlnnosь Sojuzьnьŋ Tatarstan bylegen byləkləyne kirəkle tabarqa həm bu məs'ələne VSSPS aldnda qujarqa. Finans Xalq Komisariatьna, zajom zadaniəsen arttьrьp ytəgən əcen ber təylek ecndə Spirt-araqь zavotь əcen bylək bilgelərgə həm anь byləkləurgə.

Zajom taratudaqь çitşszlklər tizlek blən bterelrgə tieş

MƏSKƏY. 20 (Rosta). Beten Rusiə Yzək Başqarma Komititь janndaqь dəylət kriditьna bulşlьq komisiəse, RSFSR Finans Xalq Komisariatь həm Dəylət bankьsь zajom taratu kampaniəsndəge çitşszlklərne bterrgə təqdim itep, RSFSR daqь barlьq bulşlьq komisiələrenə, saqlьq kassalarьna həm kridit ucrizdiniələrenə xat çibərdelər.

Kyp knə rajonnarda zajomqa jazьlu yz aqьmь blən gnə bara. Bulşlьq komisiələrə həm saqlьq kassalarьnьŋ aparatlarь zajomqa qajnar rəyeştə çəyap birgən eşcelər massasьnьŋ insiatifь artnnan elgrmilər.

Zajomqa jazьlunь xisapqa alu əle haman nacar qujlqan. Kyp knə kraj, əlkə həm çəmhyriətlər jazьlunьŋ barьşь turnda sannar birmilər. Zajom taratucь kridit ucrizdiniələren ajrьm kolliktiflarqa, gruppalarqa brkety eşe əle haman tulьsnca ytkərlməgən. Şunnqtan tybənge bulşlьq komisiələrenə tixnika j a q ь n n a n jyl k y r s ə t y eşe quјlmaqan. Kyp urnnarda bulşlьq komisiələre həm finans orgnnarь ojşmaqan xalq arasnda zajom taratunь çəjep çibərməgənnər həm sizon eşcelərə, şulaj uq pritpriptiələrdəge vaqtlь eşcelər arasnda zajom taratuqa çitərlek iqtibar salmaqannar.

Kyp urnnarda tenge smina eşcelərə arasnda aŋnatu eşe nacar quјlqan həm zajomqa jazu jomşaq bara.

Bulşlьq komisiələre, saqlьq kassalarь, kridit ucrizpiniələre həm zajom taratucь başqa ojşmalar urnnarda zajom taratu eşndə bulqan çitşszlklərne kompaniəneŋ başnda uq btery əcen iŋ qsqa vaqt ecndə beten caralarnь kyrrgə tieşlər. Zajom taratuqa beten çəmaqətcelkne tartu, agitatsiəaŋnatu eşen kiŋ kyləmdə çəjep çibəry, çirle matbuqattan həm pritpriətiələrdəge stina gəzitlərnnən fajdalanu, ajrьm pritpriətiələr arasnda jarьş ojştьru, bulşlьq komisiələrndəge aktifnь, şulaj uq çəmaqətcelkne, diputat gruppalarьn həm saqlьq kassalarьnьŋ apparatlarьn tulьsnca tuplau, kampaniəneŋ nətiçələren kən sajьn ucotqa alьp baru-kampaniəneŋ xəzrge cornda bulşlьq komisiələreneŋ həm kridit orgnnarьnьŋ suqşcan həm aşьqьc ytəlrgə tieşle burclarь bulьp toralar.

Şulaj uq aulda, sovxoz rajonnarnda kampaniəne ojştьru əcen aktif xəzrli başlarqa həm jalda aulqa kityce eşcelər arasnda eşne çəjep çibərrgə kirək.

Qazan aşxanələrndəge xuçaszlq, baş-baştaqlqtaqь qəjeplelər qatь çəyapqa tartlsnnar.

Sonqь vaqtta kyp knə aşxanələrdə produktlarnьŋ saqlanuьna iqtibar birlməy arqasnda, produktlarnьŋ bozьluları, crep jatuları bində.

Mondьj baş-baştaqlqnьŋ səbəbe nərsədə soŋ?

— 16 ncь nomirlь aşxanəgə kən sajьn 30 kilogram balьq kirək bulsa da, aŋar ber julь 150 kilogram balьq kiterələr. Şunьŋ arqasnda çibla-çibla aşxanədə 240 kilogram balьq cregən 6 ncь nomirlь aşxanədə 160, „Svitoc“ aşxanəsndə 40 kilogram qazlьq, 28 nce aşxanədə 600 kilogram pamidor, 47 nce aşxanədə 747 kilogram tozlaqan kəbstə həm 140 kilogram sarьq ite, cregən.

32 nce aşxanəneŋ sklatnda urьn bulsa da, 10 qapcьq cegnder uramqa taşlanqan xəldə jata.

Sotsial gorodok aşxanəsenə kiterlgən 600 kilogram [illegible] qujarqa urьn bulmaqannar [illegible] son nacar urnda jatьp [illegible] bajaqan.

Kyp aşxanələrdə cəggnder çitməgəndə, qaj ber aşxanələrdə cegndrdən kyp nərsə taubp bulmьj.

Bazalardan produktlarnь aşxanələr neŋ soraunnan başqa kiterələr, əgər də aşxanələr kitrgən produktьlarnь almasalar, kecləp birələr.

Əle ber aşxanədə də aşxənə sovitlarь tezlməgən.

Sklatlarda produktьlarnь iqtibarsьz s a q l ь j l a r. Bu eşkə s k l a t medirlərə tarafnnan əhəmiət birlmi. Produktlar julda iŋ pcьraq arbalarqa salьnьp kiterelələr, anьŋ estenə pcьraq kiemnər blən də utьralar.

Aşxanə eşcelərenen blem həm kvalifikatsiələren kytəryge də iqtibar itlmi. 8 nce aşxanədə 2 ajqa 4 medir alştьralar, „Spartak“ aşxanəsndə də şul uq xəl buldь.

8 ncь aşxanədə ecy həm başqa səbəplər arqasnda cqarlqan eşcelər iknce kənne yk başqa aşxanəgə barьp krgənnər.

Aşxanələrdə soubt çitmi. Məsələn, matbuqat jortь aşxanəsndə 200 kşegə barь 30 tərilkə, 32 nce aşxanədə 700 kşegə 100 tərilkə bar.

Aşxanə eşcelərenen eş kimnərə blən tə'min ity də nacar. Beten eşcelər ber gnə qat kiem blən tə'min itlgənnər. Spartak fabrigь aşxanəsndə barь 3 səlge bar. Bulqan eş kiemnərə də qara, estəllər sirək həm nacar sertələnə.

Kyp urnnarda aşxanə medirlərə yzləreneŋ eşlərenəsalqьnqarьjlar. Əle ber aşxanə də daxuçalьq rascotьna kycməgənnər. Aşxanə eşcelərə arasnda kul'tura eşlərə həm yz ara tənqit alьp barlmьj. Stina gəzitlərə cqmьj, çьlşlar sirək çьla.

Şuŋa kyrə aşьqьş rəyeştə Qazandaqь beten aşxanələrne rətlərgə fabrik-zavot, studintlar həm başqa urnnardaqь aşxanələrgə eşce kontrollərə qujarqa kirək. Hər ber aşxanə qarşnda aşxanə sovitlarь ojştьrьlrqa tieş.

Aşxanələrdə bulqan xuçaszlqlar xəkm orgnnarьna birlde inde. Prokuratura bolarnь tikşerep, xuçaszlьq həm çinai eşlərgə vaqtnda kisken caralar kyrrgə tieş.

OMKUZ da aşxanə nacar.

OMKUZ da jaŋa qna salnqan aşxanə bulsa da, eşcelərne tə'min ity nacar tora. Bufitnda quas, qazьlьq kbek nərsələr ber kən bulsa 2-3 kən bulmьj

Aş vaqtnda aldan krgən six eşcelərə pşkən aş aşasalar da, sonnnan krgən sixlarqa, aşnьŋ ikncese çitməy səbəple aşьqьc xəzrləp ci cqaralar.

Mnə bu çitşszlklərdən cqu əcen aşxanə medire cara kyrsen. Zavot ulь.

VKP (в) Əlkə Komititь qərarь

Xəjvan asraucьlьq sovxozlarnda partiə-massa eşləreneŋ xəle bujnca VKP (в) Yzək Komititь həm Əlkə Komititь qərarlarьn ytəy turnda

Xəjvan asraucьlьq sovxozlarnda partiə—massa eşlərenen xəzrge xəle turnda partiə gruppalarь orştьrucьlarьnьŋ informatsiələren tьŋnaqannan soŋ Əlkə Komititь, partiə gruppalarь ojştьrucьlarь çibərely arqasnda anda ber qədər alqa kity bulqannqnь əjtep yty blən brgə, sovxozlarnьŋ xuçalьq xəlləren nqьtu eşndə həm partiə—massa eşlərenen qujьlьşnda kirəkle borьlşnьŋ juqlьqьn kyrsətə. Monar kyberək, partiə ojşmalarьnьŋ əle xəjvan asraucьlьq sovxozlarьnьŋ yzlərenə ajrьm əhəmiətle urьn totqannqlarьna teşenep çitməylərnnən kilep cqqan. Alarnьŋ beten partiə eşen, Yzək Komitit həm Əlkə Komititь tarafnnan qujlqan burclarnь tormşqa aşьruqa məmkin qədər kyberək jaqьnajtu əcen kerəşne ojştьrularь betnnəj qənaqətlənrlek tygel. Jəcəjkelərneŋ ojьşu xəllərə haman da elkkecə, qadəttən tьş jomşaq. Proizvodstvoda partiə keclərenen xəzrgəcə urnaştьrьlub sovxozlar təzeleşenen həmme tarmaqlarьna da kendəlek partiə joqntьsь jasap torunь tə'min itə almьj. Təp proizvodstvo məs'ələlərenə, jaqni, kətylərne arttьru həm saqlauqa, produksiə eşləp cqaru planьn ytəygə əle haman da təp iqtibar birlmi. Xəjvannar sanьn arttьru planьnьŋ ytəlməye, alarnьŋ həlak bululari həm xzmətneŋ nacar ojştьrьlьp, xzmətneŋ eşləp cqarьşьn kytərrlek həm eşlənep cqu bəjəsen kimetrlek bulmauь şunь acьq kyrsətep tora. Xəjvan asraucьlьq eşndə xuçalьq kyrsətkclərenə ucot alьp barlmьj, eşcelərgə konkrit zadaniələr birlmi.

Şuşьlarnь kyzdə totьp, Əlkə Komititь tybəndəge caralarnь ytkərrgə təqdim itə:

1. Sovxozlardaqь partiə ojşmalarь, proizvodstvo — tixnika məs'ələlərenə konkrit çitəkcelek ity nigezndə, partiə eşen proizvodstvoqa — tybənge tarmaqqa (six, ucaskь, brigada) jez blən cnnar ta jaŋa baştan qoru əcen məmkinnek birrlek caralar kyrrgə tieşlər. Bu vaqtta produksiə eşləy plannarьnьŋ ytəlye, xəjvan kətyləren saqlau həm alarnь kiŋəjty məs'ələlərə, təp proizvodstvo məs'ələlərə bulqannqtan, eşneŋ yzəgndə torrqa tieşlər. Barlьq xuçalьq həm partiə — çəmaqət eşlərə şuşь təp momintqa [...]

2. Xuçalьq çitəkcelegen jaxşrtu, jalqьz çəyaplьlqnь nqьtu, xuçalьq xisabьn həm eş başnnan eşləyne tulьsnca qullanu, xəjvan asraucьlqta xuçalьq kyrsətkcləren isəpkə alu, xəjvannarь tərbiələy eşlərndə ləszlkne btery, sotsializm jarьşьn həm udarniklqnь kiŋ kyləmgə çəjep çibəry, proizvodstvo şiflьqь həm çəmaqət buksirь təçribəsen qullanu szqlarь bujnca, siloslau, par sery, urьp-çiu həm sovxozlarda xzmətne ojştьru eşlərenə xəzrlek həm alarnь ytkəry məs'ələlərenə qadəttən tьş əhəmiət birrgə.

3. Qomszlqqa həm kulak idiologiəse joqntьsьna qarşь sistimnь kerəş ojştьrrqa, bu burcnь sovxoz çəmaqətcelegeneŋ iqtibar yzəgenə qujarqa həm sovxozda nьq eş kece tudьrunь tə'min itərgə kirək. Bu eşlər, urnnan urnqa kycep jərylərgə qarşь kerəş alьp baru, eşcelərneŋ yz yzləren brketylərə, alarnьŋ kvalifikatsiələren kytəry, cit ilimintlardan yz yzləren tazartularь, batrak, jarlь həm kolxozcьlardan eşcelər aluqa kontrol' qujunь tormşqa aşьru jullarь blən eşlənrgə tieş. Şunьŋ blən brgə, toraq təzeleşe planьn tulьsnca ytəy həm potribitel kopiratsiəseneŋ eşen jaxşrtьp, eşcelərne promьjşlnnos tauarlarь həm tujьnu azqlarь blən tə'min ityne kecəjty əcen də caralar kyrrgə kirək.

4. Iŋ qsqa vaqt ecndə partiə ojşmalarьn proizvodstvo prinsebndə jaŋa baştan qorrqa, ererək sovxozlarda partiə komititlarь, beten sovxoz partiə kolliktiflarь, six, tarmaq jəcəjkelərə təzrgə həm partiə ojştьrucьlarь bilgelərgə. Siktorlar, partiə gruppalarь həm zvinolar şiklle formalarnьŋ qullanьluьn tə'min itərgə. Ləkin alarnьŋ təzelylərə hic tə juqarьdan bulmasqa tieş, alarnь təzrgə muafiqmь—juqmь ikənnkne, alarnьn eşlərenə nindi eşlər jəklənəcəgen həm başqalarnь beten partiələlər massasь blən kiŋ kyləmdə brgələp tikşerrgə həm şulaj itep, alarnьŋ eşkə jaraqlь bulularьn tə'min itərgə kirək.

5. Ojştьru—instruktorlьq bylegenə xəjvan asraucьlьq sovxozlarnda partiə komititlarь ojştьru turndaqь məs'ələne biş kən srok ecndə konkrit rəyeştə eşlərgə tapşьrrqa.

6. Sovxozlardaqь partiə ojşmalarьna, sovxoz eşcelərə arasnda massovьj [...] eşne kiŋ kyləmdə çəjep çibəry həm partiəszlər aktifь ystery bujnca kendəlek eş alьp baru nigezndə, partiə ojşmalarьnьŋ ysyendə kisken borьlьş tudьrrqa tьrşrqa, partiəgə tartu eşen sovxoz eşcelərən promfinplanьn ytəy həm arttьrьp ytəy əcen kerəşkə taqьn da tuplau blən bəjləp alьp barrqa təqdim itərgə.

7. Kul'tura-propaganda bylegenə, xəjvan asraucьlьq sovxozlarnda partiə məqarife qujьlьşьn həm sovxoz eşcelərə arasnnan propagandislar xəzrləyne tə'min itərgə quşarqa.

8. Sovxozlarda əle profsojuz eşləreneŋ həm alarqa çitəkcelkneŋ haman da jomşaq bulqannьqьn iskə alьp, sojuznьŋ Tatarstan bylegenə, eşcelərneŋ iqtibarьn sovxozlarqa birlgən proizvodstvo zadaniələren ytəy tirəsenə tuplau, proizvodstvo kiŋəşmələrə eşlərenen, sotsializm jarьşь həm udarniklqnьŋ qujьlьşьn jaxşrtu, proizvodstvo eşləren həm eşcelərgə səjasi kultura tərbiəse biryne jaxşьraq ojşlьru szqlarь bujnca, rabockomnarnьŋ eşləren jaxşьrtu əcen kisken caralar kyrrgə quşarqa. Urьp-çiu kampaniəsenə xəzrlek həm anь ytkəry vaqtnda, urnnarda rabockomnarqa praktik jardəm kyrsətep, sovxozlarnьŋ həmməsndə də çannь çitəkcelkne tə'min itərgə.

9. Sovxozlardaqь komsomol ojşmalarьnьŋ qənaqətlənrlek xəldə bulmaqannqlarьn əjtep yty blən brgə, VLKSM Əlkə Komititьna, hər ber sovxozda jəcəjke ojştьru əcen caralar kyrrgə, alarnьŋ sostafьn kiŋəjtrgə, sovxozlarnьŋ proizvodstvo həm çəmaqət tormьşnda komsomollar massasьnьŋ rolen kytərrgə təqdim itərgə.

10. Kul'tpropqa həm Tatprofsovitqa, promьjşlnnos pritpriətiələreneŋ xəjvan asraucьlьq sovxozlarьn şiflqqa alularь turndaqь məs'ələne eşlərgə təqdim itərgə.

11. Əlkə Komititь, rajkomnarnьŋ sovxozlarqa tieşncə konkrit çitəkcelkne tə'min itməgənnklərən iskə alьp monnan son sovxozlarqa ələdən-əle çitəkcelek itep torunь tə'min itərgə quşa. Konkrit xuçalьq, tixnika həm partiə məs'ələləren eşlərgə, çəyaplь rabotniklarnь sovxozlarqa brketrgə həm partiə ojşmalarьna jardəm kyrsəty əcen rajkomnarnьŋ partiə gruppalarь ojştьrucьlarьn ber ike ajqa urnnarqa çibərrgə kirək.

Arcadaqь dəylət ucrizdiniələre miskomь 15 iyngə 3780 sumnьq zajomqa jazldь.
Rəsmdə: jazlqan rajonnarnь urnaştьru brigadasь

Bilorusiə—6.500.000 sum.

MINSKI, 20 (Tass). Tulь bulmaqan sannarqa qaraqanda, Bilorusiədə zajomqa jazьlu sumasь 6.500.000 sumqa çitte.

—„—

Baku—5 milion sum.

BAKU, 20 (Tass). Tulь bulmaqan sannar bajnca 19 ncь iyngə Bakuda zajomqa jazьlu 5 milion sumqa çitte.

—„—

Cit il blgclərə jarşqa caqьralar.

XAR'KOF, 20 (Tass). Giprostalda eşləyce 12 cit il blgece zajomqa 5.500 sumqa jazldьlar həm SSSR da eşləyce beten cit il blgcləren caqьralar. Gipromaşta eşləyce cit il blgece Gamajen 1000 sumqa jazldь.

Jaŋa zajomnьŋ tərlərə

„Biş jllqnьŋ əcnce jlьn xəl itə torqan“ ismdəge zajom ike tərlegə bylenə. Brse prosintlь, iknce prosintsьz həm otşsьz zajom. Otşsьz zajom bujnca hər ajda tiraz ujnalьp barьsь 119 tiraz bulacaq.

Monьŋ bujnca otşlar 20, 25, 30, 35, 40, 50, 100, 200 həm 500 sum bilgelangən.

Otşlь obligatsiələr 10 jьl ecndə barda otacaqlar.

Brnce tirazda otьş 128 obligatsiəgə, utьzncь tirazda 92 obligatsiə, 60 ncь tirazda 65 obligatsiə, 119 ncь tirazda qalqan obligatsiələr otacaq.

Prosintlь zajom obligatsiələre bylenə həm bylnmi torqan ike kisəkkə ajrьlalar. Bylenə torqan obligatsiələr əc tərdə bulьp, 25, 10 həm 5 sumlьq cqarьlьp şul obligatsiələrneŋ hər ber kisəgndə ber yk nomir bula həm hər ber kisək yzndəge talonnar blən prosint alrqa xaqlь bulalar.

Ajlьq stipindiə isəbenə jazldьlar

Kyn Tixnikumь uqucьlarь ber ajlьq stipindiələre isəbenə zajomqa jazьlьp başqa tixnikum uqucьlarьn da yzlərə blən jarşqa caqrdьlar.

„Q. T.“ brigadirь.

Təzy eşləren ratsionallaştьruqa julbaşcьlqnь kecəjtrgə

Təzy ucaskьlarnda ratsionalizatsiə bjurolarь eşləmilər. Alar blən julbaşcьlьq eşlərə synep qalqan, bu julda inzinir-tixniklarnьn bulşlqlarьn ojştьruqa iqtibar itmilər

Təzy eşndəge ratsionalizatsiə caralarь çitəkcelktən cittə qalqannar

Təzy eşləren ratsionallaştьru-təzelə torqan ob'jktlarnь yzenə teşəcək bəjəsen arzanajtuda bik zur urьn totuьn iskə alьp, partiə həm xuçalьq ojşmalarь tarafnnan kyp knə diriktiflar birlde. Ləkin şuŋa qaramastan bu eştə xəzrgə caqlь kisken borьlьş jasalqanь juq əle. Bu nərsə xəzrgə qədər, təzy eşləren ratsionallaştьruda təple julbaşcьlqnь alьp barucь həm yzen çəyaplь sanaucь yzək ratsionallaştьru bjurosь bulmaudan kilə.

Tatsovnarxoz qarşndaqь yzək ratsionallaştьru bjurosь yzeneŋ julbaşcьlьq ityen trislaşqan pritpriətiələr bujnca qna ytkərep təzy eşləren ratsionallaştьru əcen kirəkle julbaşcьlqnь cittə qaldьrьp bara.

Şundьj çitəkcelek əcen yzək bjuro qul astnda eşlərgə, əc kşedən ajrьm bjuro ojştьru kirəge turnda, Xzmət Xalq Komisariatь həm başqa ojşmalar qarşьna ber nicə mərtəbələr qujlqan bulsa da, „təzy eşləren ratsionallaştьru blən tanьş kşelər juq“ digən syzlər blən tormşqa aşьlrmьj kilə. Əzlksez julbaşcьlьq itep torucь bjuro bulmau səbəple, urnnarda təzy eşləren ratsionallaştьru, yz-yznnən aqu julь blən gnə bara. Tatstroj brləşməse qarşndaqь ratsionallaştьru bylege, formal' jaqtan april ajnnan eşkə başlaqan, ləkin ratsionallaştьru yzək təzy tomititь tarafnnan raslanmaqan, sxima bujnca 6 kşe eşlərgə tieş bulsa da 3 knə kşe eşli əle.

Ratsionallaştьru eşlərə, ajrьm təzy ucaskьlarnda, tuŋu noqtasnda tara, cenki 6 təzy ucaskьsьnьŋ xəzrge kendə əcəye gnə ratsionallaştьru inzinirlarь blən tə'min itlgənnər. Bu eşne alьp baru əcen, tybənge jəcəjkelər ike gnə ucaskьda təzelep, alarda eşləren çəjep çibərə almaqannar. Xim Institut həm Vit. Institutqa tulaj toraq jortь təzyce iknce nomirlь təzy kontornda, ratsionallaştьru caralarь, tixnika kiŋəşmədə qabul itlsə də, eşcelər betnnəj tartlmaqannar. Bu eşkə kiŋ massanь tartu, alarnьŋ insiativalarьn tudьru da urnnardaqь profsojuz ojşmalarь ber nərsə də eşləmilər. Tatarstan təzy brləşməseneŋ ratsionallaştьru planь bujnca, Xim Institut jortьnьŋ proikt eşləren ratsionallaştьrudan 58.691 sum, təzy eşləren ojştьrunь ratsionallaştьrudan 3.565 sum 67 tien bulьp, barlьqь 62.257 sum ikonomiə qalacaq.

Mondьj faktlarnь başqa çirdəge təzy eşlərndə də bik kyp ocьratrqa məmkin. Şunьŋ əcen təzy eşləren ratsionallaştьru tirəsenə xəzrdən yk kiŋ eşcelər massasьnьŋ eşcən fikrlərə tuplanьp, bu tarmaqta zur borьlьş jasalrqa tieş.

Qazgrisnьŋ uŋьş

Qazgris təzy eşləren ratsionallaştьruda kyp knə uŋşlqlarqa irşte. Cujьr taş urnьna buta taşьn qullanudan 12 meŋ jarьm kub. mitrqa 23.900 sum fajda birlgən. Qazan kyle təbenə qazlqan kanaunь „skripor“ digən çir qazu maşinasь blən eşləy 23 meŋ sum fajda birə. Qajnar sunь sьbtunь tizləty əcen şul uq kanauda ytkərelə torqan biton qojuqa taqtalar xəzrləy eşenə yzenə ajrьm maşina urnaştrmьj, yzək maşinada xəzrləy həm matirialnь vagon blən taşu, 18 meŋ fajda birə.

Şulaj uq təzy eşlərə əjləneşndəge matiriallarnь ber urnnan iknce urnqa kycery əcen tar timer jullardan fajdalanu jək jəryne brmə-ber arzanajtьp, 38.244 sum fajda birə. Juqarьda ytkərlgən ratsionallaştьru caralarь aldan qaralmьjcь təzy eşlərə protsisnda ytkərelep, barlьq caralardan 90 meŋ sum fajda jasala. Ləkin eşcelər tarafnnan krtlgən 10 təqdim 10sь da tormşqa aşьrьlьp, şulardan brəye gnə byləklənə. Bu eşkə çibərlgən aqca fondь yz urnьna fajdalanlmьj. Eşcelər insiativalarьn kytərməy arqasnda eşcelər tarafnnan birelə torqan təqdimnər kimi bara.

Sotsializm şəhərcegndə ştukaturcьlar arasnda ipt. Bubnof brigadasь iŋ jaxşьsь sanala. Rəsmdə: urtaca zadaniəne 132,5 pr. ytəyce brigadir ipt. Bubnof.

Kəlep qaraular bterlsen

Tixnika eşcelərə kiŋəşməsndə raslanqan plan bujnca, ike siksiəle 5, əc siksiəle 4 jortnь təzydə ojştьru eşləren ratsionallaştьrudan 18.514 s. fajda alacaq.

Ləkin monь tormşqa aşьru əcen xəzrlek eşlərə bik aqrьn bara, cenki ber jaqtan ratsionallaştьru eşenə kirəkle matiriallarnь sorap birgən zajafkalar Tatarstan təzy brləşməse tarafnnan vaqtnda ytəlmi, iknce jaqtan təzy tybəndəge inzinir həm tixniklar ratsionallaştьru eşe blən qzqsnmьjlar. Eşkə jaqnnan torьp jardəm itəse urnqa MAMUTIN kbek, təzy eşen alьp barucь ratsionallaştьru bjurosьnьŋ başnda torucь komsomol cline jəş inzinirqa, „ul əle malokosos-dip kəlep qaraucьlar da juq tygllər. Şul uq sotsializm şəhərcegndə tixnika eşcelərə kiŋəşməsndə ytkərelrgə tieşle bulqan ratsionallaştьru caralarьn tikşrgəndə, qaj ber tixniklar ratsionallaştьru inzinirьnьŋ təçribəse az bulудan fajdalanьp, kəly rəyşndə ul çəyap birə almaslьq soraular birep mataşalar.

Ratsionallaştьru idərəsen kiŋ eşcelər arasьna taratu, bu turьda aŋnatu eşlərə alьp barlmьj.

tarafnnan ysterlgən „terek-tatar tle“ digən ber traditsiə sonqь vaqtlarqa caqlь təzətlmice kilde. „Terek-tatar xalqь“ digən ber beten millət bulmaqan kbek ber beten „terek-tatar tle“də juq. Ul burzua millətcelərenen xialь. Dənjada barь tik tiplarь, strukturalarь jaqnnan ber sistimqa krgən ajrьm tllər gnə bar, dimək, terek-tatar tllərə sistimьna krgən ajrьm tatar-başqrt, qazaq, yzbək... tllərə gnə bar.

Ikncese, əlegə caqlь bez burzua tel qilmeneŋ joqntьsь blən tineŋ içtimaqi ber xadisə buluьn, ədəbi tineŋ sьjnflьqьn iqtibarqa almadьq. Tel faktlarьn qomumi bəjlənştə qarьj blmədek, alarnь abstrakt alьp kyzəttek. Tineŋ formasь blən maqnəse arasnda dialiktik brikne aŋnamadьq, formalizmqa birldek. Min yzem gramatikada formanь maqnədən ajrьp, aldan kyzəty, maqnəne şuŋa ləjty julьn totqan idem. Ber nicə jllardan birle, jafətizm, marksizm mitodlarь blən tanьşu arqasnda, şunnan arьnьp, qotьlьp kiləm.

X. Bədiq iptəş tə əle formalisiqtan cqьp btməgən, urnь blən anь taqь kecəjtə toşa, Sonqь marksis qalimnərneŋ qaraşlarьn iske idialis, psixologislar qaraşь blən butaştьra, ul ikliktizm blən cuala. Tel faktlarьn ul „bio-psixologik təzy briklərə“ dip qarьj. Tidə ajrьm „syzlər beten briklər bulьp sanalalar“, fonəmnər „qorь təzy matiriallarь“ bulьp qna sanalrqa tieş, di ul *) Xalbuki, tel faktlarьnьŋ qajsь qna bulsa da, sotsial xadisələr biologik jaki psixologik ber nərsə tygllər. Tidə, syzlər tygel, səjləmnər (высказывания) nigez beten bulьp sanalalar. Fonəmnər „qorь təzy matiriallarь“qna tygel, bəlki sotsial maqnəse bulqan auazlar. Bu məs'ələlər, kirək akadimik Marr tarafnnan, kirək marksis tlcelər tarafnnan əllə qajcan aclqan inde

*) „Bzneŋ Jul“ № 3-4 1930-jьl.

Q. Şərəf tə, qorь fanitikacьlqnьŋ xatasь, belgnnege jafətizm tarafnnan bik jaxşь aclqan isbatlanqan buluqa qaramastan, əle bulsa, ikspriminlal fonitika tənəgnnən cqa almьj. Ul anьŋ içtimaqi, sьjnfi mənasəbət faktь buluьn şuşь fonitikadan eziəp mataşa. Fonitikacьlьq ul tel faktlarьn formalizm julь blən, abstrakt alьp tikşerydən kilep cqqan. Ul tineŋ sotsial jaqьn, sьjnfi kerəş qoralь buluьn, səjasi jəzen kyləgədə qaldьra. Sotsial mənasəbət simvolь bulu jaqnnan bilgele ber sьjfatqa iə bulqan fakt, obstrakt fonitika jaqnnan qaraqanda betnnəj başqa nərsə bulьp cqa, tineŋ praktik jaqnda zur xatalar jasauqa səbəp bula.

Tineŋ sotsial jaqьn turьdan-turь anьŋ yz ara mənasəbət brlege bulqan tulь səjləmnər jaqnnan qarap, ajrьm faktlarnь berbrenə bəjləp əjrəny jaqьna əhəmiət birrgə kirək.

Tel qilmndəge bzneŋ xatalarьbьz bolar blən gnə btmi əle. Alar turnda ajrьm tuqtalьp ytərgə kirək bulьr. Monda tik syz unajь blən gnə tuqtalndь. Bzdə xəzer oktəbrdən son çitşkən jəş lingvistlar də bajtaq.

Tel qilmndəge jaŋa mitodlarnь massalaştьru julnda alar bik qzu eş alьp barrqa tieş ide. Ləkin, kirək jafətizm turnda, kirək marksizm tel qilme turnda bulsьn, alarnьŋ ber gnə taubşlarь da işetlgəne juq əle.

Iske tel qilmenə qarşь kerəştə jafətizmnьŋ zur qna təçribəse bar. Betnnəj marksis tel qilme bulьp btə almasa da, hər xəldə ul şul julda kerəşycelərgə qajət kyp fajda həm jardəm itacək. Matirialis tel qilme sanalqan jafətizm ike frontqa kerəş alьp baru blən dialiktik matirialis tel qilmenə əjlənəcək.

Tel qilme bzdə əlegəcə sovit çəmaqətcelegen, uqьtucь həm juqarь məktəptə uqucь massanь yzenə tarta almьj kilde. Monnan soŋ bu torqnnqqa cik qujarqa kirək. Tel-jazu məs'ələlərə tirəsndə də yz ara tənqitne çəjep çibərrgə, massanь bu eşkə tartrqa kirək. Jaŋa jəş kadr, marksis lingvistlər fəqət şulaj qna, tel, gramatika, jazu, imla bəxəslərə ecndə tərbiəl ənep knə çiteşəcək. Prolitar qilem yze, dialiktik tənqitlər ecndə bəxəslər protsisnda qna ysə. Bəxəs, tənqit bulmaqan tebəktə fəŋ də, ysy də, tormьşta juq.

Bzdə tel əlkəsndə marksis tənqitne marksizm kabinitьnьŋ tel-ədəbiat siksiəse quzqatьp çibərde. Siksiə tarafnnan Tulumbaj iptəş əhəmiətle doklatlar jasap ytte. Bu unaj blən TAPP həm siksiəneŋ urtaq rizolytsiəse də basьlьp cqqan ide. Xəzer bu başlanqan eşne tuqtatmasqa, qzdьrьp çibərrgə kirək. Barlьq eşləp cqaru əlkəsndə eşce təqdimnərə jauqan kbek tel-jazu məs'ələlərə tirəsndə də tel əstndə, tel blən eşləycelərneŋ təqdimnərə jauarqa tieş. Tənqit həm təqdimnərneŋ uŋajlь, fajdalarьn alьp, sizgər sajlap qəməlgə də ytkərə barrqa kirək bulьr.

Sonqь vaqtlarda qomumən qilmi eşlərne plannaştьru, anь sotsializm təzy eşlərenə jardəmgə jynəldery turnda VKP(в) YK qərarь, çьlşlar, əllə ni caqlь əhəmiətle məqalələr bulьp ytte. Alar aldьbzdaqь burclarnь ytəygə acьq jul, zur jardəm kyrsətələr.

VKP (в) YK 15-martta cqarqan qərarnda:

„Barlьq qilmi eşlərne sotsializm təzy həm prolitariatnьŋ sьjnfi kerəş aktual' məs'ələlərə blən ɴqlь bəjləneşen tə'min itərlek həm qilmi fikrneŋ partiə praktikasnnan artta qalьp barьuьn eterrlek itep, jaŋadan qoru tieş...“ dide.

Partiə komititь bzgə tormьş soraqan konkrit təjen məs'ələlərne brnce ciratqa qujьp xəl itərgə jul kyrsətte. Bzgə də kommunislar partiəse kyrsətkən jaqqa taba jynəlrgə, tizerək borьlьş jasarqa kirək.

Tel qilme „fən-fən əcen“ bulьp barrqa tieş tygel. Anь tormşqa bəjli brgə, anь ojştьra, quja brgə, anь ytəygə massanь tarta, eşlətə brgə kirək. Tikşery praktika, bəxəs həm kerəş barь brgə bəjlənep barrqa, bolar brse brsenə jardəm itep torrqa tieş. Bu eşlərdə tuŋqannьq, bəgelə almaucьlьq, qsnqьlqlarnь valarqa kirək.

Bu tarixi çəyaplь burclarnь, bəjek Oktəbr tudrqan eşlərne iske kustarlьq julь blən min-minnek stixiəse blən ytərgə məmkin tygel əlbəttə. Bu zur burclarnь bez, tarqau keclərne brgə ojştьrьp, kiŋ xzmət massasьn qatnaştьrьp ber kolliktif bulьp şunьŋ estenə, eşcelərdən yrnək alьp, sotsializm jarşlarь, udarcьlьq julь blən eşləgəndə gnə, çinep cqa alrbьz. Bu juldaqь beten eşlərgə jəş kadrnь bik nьq aralaştьrrqa, alarqa julbaşcьlьq itərgə kirək. Tel əlkəsndəge eşlədə iske bazarcьlьq, spikulənllek, qodaqodaqlьq psixologiəsen qorrqa, sotsializm corь eşcese bula brgə bik vaqt:

„Pravda“ gəziteneŋ 19—april nomirnda Maksim Gorki bolaj digən ide:

„Sotsialis dəylət bozьq „minnek“ həm „yzmnek“ cireneŋ ysep çəjelyenə qarşь, təp-təbndə burzua çəmqiəte tarafnnan ysterelep, yz „ruxь“ nьŋ „xosusьj xuçalьq“ mənfəqəten xzmət ləse massasьnьŋ mənfəqətnnən əsten qujarqa qadətləngən parazit „min“ digən nərsəgə qarşь kerəşyne yzeneŋ massanь kul'tura jaqnnantərbiə ity planьna krtrgə tieşle, burclь..“

Qsqasь bu burclarnь nigzle xəzrlek, plannь eş həm kolliktif kec blən gnə uŋşlь rəyeştə tegəllərgə, sotsializm tezy timpnnan qalşmьj ytəp barrqa məmkin. Bu şartlar taslanqan son:

„Bigclər, qilmi eşcelər massasь yzlərenə partiə həm dəylət tarafnnan tulь jardəm həm diqqət tə'min itlgənen həm kendəlek sotsializm tezeleşndə kilep cqqan problimalarnь qurqmьjcь xəl itərgə kirəklegen annarqa tieşlər“ (Pravda13-IV).

Cenki:

„Batьr insiativanьn ysye, dimək, fən həm tixnika eşlərndə bilgele ber camada təyəkkəlikkə jul quju əlbəttə kirək“ di Molotof iptəş

Q. Alpar.

Fransiə kapitalьnьŋ Girmaniəgə jaŋa вasьmь.

Fransiə вankьlarь Girmaniəgə finans вasьmь jasau ecen Girmaniədən kapitallarьn kire alalar.

Birlin, 20 (Tass). In ere Girmaniə gəzitlərenen xəвər itylərenə qaraɋanda, Fransiə kapitalь Girmaniədən kitə вaşlaɋan. Sonɋь kennərdə Fransiə вankьlarь Girmaniə вankьlarьna kriditlarnь jaвu jaki sizelrlek qədər qsqartu ecen вrgələşep eş itə вaşladьlar. „Frankfurter sajtung" gəzite, Fransiə вankьlarьnьn xəzer inde ecnce mərtəвə yzlərenen Girmaniədəge kapitallarьn ala вaşlaɋannqlarnnan həm şulaj itep, Girmaniənen tyləylər вalansndaɋь krizisnь taɋьn da kecəjtylərnnən zarlanьp jaza. Fransiə вankьlarь mondьj səjasətne in вrnce mərtəвə 1929 ncь jlnь, riparatsiə səjləşylərə vaqtnda, səjasi вasьm jasau ecen qullanɋannar ide. Iknce mərtəвə isə fransuzlar yzlərenen Girmaniə вankьlarndaɋь kapitallarьn, Girmaniədəge ecke səjasi xəllərnen yzlərenə zararlь вulьp cɋuьnnan qurqьp, 1930 ncь jlɋa sintəвr sajlaularnnan son alɋannar ide. „Frankfurter sajtung" gəzite, xəzer Fransiə вankьlarьnьn yz kapitallarьn alularь, вaşlьca, Avstriə вankьsь „Kridit anştal't"nьn вankrotlьɋь həm Girmaniə вlən Avstriədəge urtaq finans qьnnqlarь arqasnda kilep cqqan dip sanьj. Sonnnan gəzit вolaj dip jaza: „Fransuz вurьc iələre, xəzrge auьr vaqtta yzlərenen Girmaniədəge kliəntlarьn jazmьş qulьna qaldrɋac nişləgənnəren yzlere вlə torɋannardьr inde".

Birlin вirzasnda panika.

Birlin, 20 (Tass). Birlin вirzasь вizgək tota вaşladь. Başta aksiə вəjələre qotьrьnьp kytərldelər, ləkin sonnnan taɋьn təşep kittelər. Girmaniənen dəylət вankьsnnan cit il aqcalarьnьn kitye dəyam itə. Kicə dəylət вankьsь вirzada 60 milion mark juɋaltqan ide, вygen taɋьn 70 milion mark juɋaltь. Nətiçədə вygen Birlin вirzasnda casnьj viksllərne ucotɋa alu tuqtatldь. Asida вu cara casnьj kşelərgə kridit вirynen qsqartьlьn kyrsətə.

Fransiə tuqucьlarь

rivolytsion profsojuz çitəkcelege astnda stacka kerəşen dəyam itterələr.

Pariz, 20 (Tass). „Jumanitə" gəzitenen xəвər ityenə qaraɋanda, kicə Allyəndə zaвastofkacь tuqucьlar diligatlarьnьn sjьzь вulьp ytte. Sjьznь zaвastofka yzək komititь həm rivolytsion profsojuzlar çiɋannar ide. Sjzɋa 115 pritpriətiədəge eşcedən 294 diligat qatnaştь. Diligatlar urnnardaɋь stacka komititlarьnьn eşləren tənqit ittelər həm riformislarnьn, şular ecndə Bilgiə tuqucьlarьnьn suɋşcan nastrojeniələrenə qarşь kilyce Bilgiə riformislarьnьn da manivrlarьna xurlьq picəte вastьlar. Diligatlar zaвastofkacьlarnьn kerəşne çingəncegə qədər alьp вarrɋa qərar вirgənnklərən вldrdelər. Tuqucьlarnьn rivolytsion profsojuzь diligatь stackanьn xalq ara əhəmiəten kyrsətep ytte həm stackanь riformislar qulnnan вetnnəj tartьp alrɋa kirəklkne əjtte. Kecle alqşlar вlən qarşь alnɋan iptəş Farşon, Fransiə kommunislar partiəse ismnnən sjznь qotladь. Iptəş Farşon diligatlarnь, alda torɋan zur sьjnfi kerəşlər unajь вlən вrdəm eşcelər frontьn nɋьtrɋa ondəde.

Politsə zaвastofkacьlarnь qulɋa ala.

Pariz, 20 (Tass). Gavas agintlьɋьnьn xəвər ityenə qaraɋanda; Ruвədə, Turkuədə, Allyən həm Lildə politsə eşce ojşmalarnьn jortlarnda tntylər jasaɋan. Həm вik kyp dokumintlnrnь alɋan. 20 kommunis qulɋa alnɋan, alarnьn kyвerəge cit il kommunislarь. Bolardan вaşqa taɋьn Ruвədə вiş zaвastofkacь qulɋa alnɋan. Qulɋa alnɋan kşelərnen 12 se, şular ecndə вer Vinger həm вer poləkeşcese ildən sөreləcəklər.

Saksoniədə kompartiə jortьna politsə naljotь

BIRLIN, 20 (Tass). Kicə Srksoniədəge Majsel şəhərndə politsə kommunislar partiəsenen yzenə вilgele вulɋan вarlьq clinnərenen jortlarьna tnty jasadь. Politsə partiə komititь вinasьna naljot jasadь həm anь tntede. Politsə вeten вinanь aqtarьp cqtь həm xətta idənnen linolijumьn da quptarьp taşladь.

Pol'şada dəylət xzmətkrləren qsqartu aldnnan.

VARŞAU, 20 (Tass). Gəzitlər dəylət xzmətkərlərenen sanь qsqartьlacaɋь həm „Iqtisad rizimь" jasau tləge вlən вer nicə dəylət ucrizdiniəsenen вterələcəge turnda xəвər itələr. Şular arasnda çir riformalarь, çəmaɋət eşlərə, pocta həm tiligraf ministrlkləren jaqьn aralarda вterep, alarnьn eşləren вaşqa ministrlklərgə вirrgə də ujlana. „Iqtisad rizimь" dəylət xzmətkərləren kypləp urnnarnnan cɋaru вlən ytkərelәcək. Xəzrdən yk inde dəylət ucrizdiniələrndə xzmət itycelərnen 30 pr. ьn qsqartu turnda syzlər jeri вaşladь. „Kurjer podzennьj" gəzite, rəsmi jaqtan jalɋanɋa cɋarlɋan вuluɋa da qaramastan, ciktəge (granitsadaɋь) вiş vojevodalqnь вtery turndaɋь xəвərlərne dərsli-

Politsə eşcelərne qulɋa ala.

VARŞAU, 20 (Tass). Sonɋь vaqtlarda Juɋarь Siliziədə eşszlərnen cɋşlarь вulu unajь вlən səjasi politsə eşcelər həm eşszlər arasnnan вik kyp kşelərne qulɋa aldь. Əle xəzrgə вik kyp tulь вulmaɋan sannarɋa qaraɋanda, Juɋarь Siliziədə sonɋь kennərdə gnə də 100 dən artьq kşe qulɋa alnɋan. Varşauda tramvaj eşcelərə arasnnan da вik kyp kşelər qulɋa alndь.

Vinada aclьq dimonstratsiələre

VINA, 20 (Tass). Kicə Vinadaɋь Vinirnəjştadt ismne eşcelər вistəsndə (Avstriə) eşszlərnen rivolytsion komititь eşszlərnen aclьq dimonstratsiələren jsadь. Eşszlər ɋadəttən tьş krizis posoвiələre вiryne sorap, sotsial-dimokrat şəhər вaşlьɋьna diligatsiə çiвərdelər. Şəhər вaşlьɋьnьn çəyaвь ike jəzle вulɋannqtan, kyp jəzlərcə eşszlər şəhər idarəse jortьn colɋap aldьlar həm вarь tik şəhər вaşlьɋь eşszlərnen taləpləren provinsiə xəkymətə arqьlь ytkərrgə vəɋdə вirgəc knə eşszlər вinanь вuşatqannar. Eşszlər jaŋa dimonstratsiəgə xəzrlənələr.

Birlin politsəse eşszlər çiьlşьn qudь.

BIRLIN, 20 (Tass). Birlində ɋadəttən tьş zakonɋa qarşь protis jəznnən eşszlərnen kyp kşele çiьlşlarь вulɋan ide, polisə çiьlşnь qudь. Politsə ciьlşnь, annaşular vaqtnda cɋьp səjləgən вer eşce yzenen ricen ec mərtəвə „Rot front" dip təmamnaɋan ecen qudь.

Eşce həm auьl xəвərcelərə jazalar.

32 nce magazinnьŋ вulkilarь crep jata.

QYEK nьn 32 nce magazin mədire yz eşenə salqьn qarьj. Magazinda 150 dən artьq fransuzski вulkilar satlmьj crep jatalar. 15 kilogram ermekne pocta-işek aldьna cɋarьp audardьlar. Ike kismәktən artьq qaq alədə crep jata. Bolarnь вuldrmasqa magazin mədire вer terledə carə kyrmi. Kopiratif clinnərə вlən nacar meqaməl ə qla. BLYCE.

Bu sanatoriəne tikşeregez.

QAZAN şəhərə janndaɋь Kaminka sanatoriəsndə aurulanь səlamətlənderygə iqtisar вirmilər. Sanatoriədə kul'tura eşlərə alьp вarlmьj, cistasьzlq xekm sөrə. Qaj vaqtta aurularɋa ecərgə su da tauьp вulmьj. ЧURU.

Bjurokrat Vinagradova.

Şəhər KommunaXuçalьɋьnьn kontroljorь Suxfanovanьn jalɋa cɋuь unajь вlən anьn urnnda Dəylət вankьsnnan Vinogradova digən kşe kilep eşli. Vinogradova xalq вlən nacar meɋaməlә qla. Qaj kilycelər вlən səjləşmi də. 13 nce iynde auьrmasa da, auьrdьm dip eşkə kilmi qaldь. MANIƏ.

Uqьtucьlar normasьna qul tьrmaɋez!

KRASNЬJ BOR rajonь Şarşadь auьlь kopiratifь mədire uqьtucьlar ecen qajtqan tauarlarnь tlәsa kmgə вirə. Uqьtucьlar kistkə qajtqan krasinkanь soraɋac „Xəzrləygə qajtqan" didelər, şul uq vaqtta idarə xisapcьsь Əminelkə aqcasьja satьp ciвərdelər. Şaxmajof min uqьtucьlarɋa вer nərsə də вirmim, di. Kyp vaqtta kistkə kulak jalcьlarь krep xalqnь qotrtalar. JALQЬN.

Kyselər Tauar kimerələr.

CISTAJ RAJONЬ, Jəyşirmə silpasnda xəzrləvgə qajtqan tauarlarnь kopiratifta eşiəyce kyselər kimerələr. Məsələn, pravliniə prsidətele Mitaxtinof, xisapcь Vəlixmitof, kiвet mədire Minnexanoflar xəzrləygə qajtqan manufakturlarnь yzlərenə fajdalandьlar. UQ.

«Jə janalifski ni znaju».

Qazan şəhərə Karl—Marks uramndaɋь eşcelər Poliklinikasьnьn trkəy вylegndə janalifcə jazlqan вlşmə həm tanqlqlarnь qaвul itmilər. Məsələn 10 ncь iynde auьldan kilyce вer krasliənnen janalifcə jazьlьp auьl sovitnnan alnqan вlşmәsen „Jə janalifski ni znaju" dip, totьp ta qaramadьlar. Auьldan kilyce, vracqa merəçəɋət itsə də, ul anь quьp qna cɋardь.

X. Xəjrullina.

Janalif вlən jazlɋan tiligramnь almьjlar.

Kama Tamaɋь rajonьnьn poctasnda вrəy də janalifcə вlmi. Şuna kyrə anda janalifcə jazlɋan tiligramnarnь qaвul itmilər. Məsələn, 9 ncь iyndə janalifcə jazlɋan tiligramnь вez janalifcə вlmiвez, dip almadьlar.

N. Ql.

Qazan jaŋalqlarь

Toraq eşləren jaxşrtu julnda

Bu arada Qazanda вulьp ytkən вeten Tatarstandaɋь toraq kopiratsiəsenen 7 nce sjьzь toraq kopiratsiəsenen eşləren jaxşrtu turndn kyp knə konkrit qərarlar cɋarьp qaldrdь. Sjьz вrnce corda Qazandaɋь toraq şirkətləren zurajtudan qaj вer jaxşь nətiçələr cɋuьn kyrsəty вlən вrgə, anьn kimceləren də əjtep kitte. Məsələn, toraq şirkətlərenen zurajularь clin massasьn jortlarnь idarə eşlərnnən ajьruɋa həm elktə вulɋan jort trislarь sistimьn kire qajtaruɋa səвəp вulɋan. Şulaj uq jardəmce komisiələrnen toraq şirkətlərə idarələrenə вulşlьq kyrsətep eşləylərə də jomşara teşkən. Şuna kyrə sjьz, вaşqa şəhərlərdəge təçrlвələr вujnca, toraq şirkətləren keçəjtrgə, qaj вer ajrьm jortlarnь xuçalьq rascotьna kycerrgə, qaj вer toraq şirkətləren zur promьjşlnnos pritpriətiələrenə вrketrgə quştь.

Toraq məjdanьnьn çitərlek вulmauь səвəple, sjьz Tatzilsojuzɋa Qazanda həm rajonnarda jaŋa jortlar salu şirkətləren tezyne çajep ciвərrgə təqdim itte. Mondьj toraq salu şirkətlərə in вrnce ciratta Paratzatonnda həm Bondyg zavoinda ojştьrьlrɋa tieş. Bu toraq şirkətlərenə proizvodstvo eşceləren kypləp tartrɋa həm xəzrge kendə eşli torɋan toraq salu şirkətlərenen clinnəren kyвəjtrgə kirək. Proizvodstvoɋa jaŋa tartьla torɋan tatar həm vaq millət eşceləren toraqlar вlən tə'min ity məs'ələsenə ajruca zur əhəmiət вirelrgə tieş.

Şulaj uq M T stansalarnda həm sovxozlarda da jortlar salu eşləren çajep çiвərrgə Tatzilsojuzɋa təqdim itlde. Sjьz вeten toraq şirkətlərndə sotsializm jarьşь həm udarcьlьq eşləren çajep çiвəryne kirəkle tapть.

Usallьq вlən fatir həm paj aqcalarьn tyləməycelərgə, şulaj uq fatir вlən spikulətsiə jasaucьlarɋa qarşь kisken kerəş acьlrɋa tieş. Mondьj eşlər turnda iptəşlər sutьn həm kyrsətmə sutlarnь ojştьrrɋa kirək.

Sjьz şulaj uq toraq şirkətlərndə вalalar ecen jəsie, məjdancqlar, вalalar ecen uqu вylmələre həm eşce rajonnarndaɋn toraq şirkətlərndə clinnərnen yz kecləre вlən eşli torɋan aşxanələr acuьn kin kyləmdə alьp вarrɋa quşьp qaldrdь. Jəsle həm вaqcalarɋa udarnik eşce həm eşce xatnnarnьn вalalarь вlən transport eşcelərenen həm 31 nce jlda proizvodstvoɋa krə torɋan xatnnarnьn вalalarь вrnce ciratta alьnrɋa tieş.

Orlqcьlьq kolxozsojuzь təzlde.

Tatarstan Çir Eşlərə Xalq Komisariatь kolligiəse Orlqcьlьq Sojuzьn Orlqcьlьq Kolxozsojuzьna əjlənderep, jaŋadan ojştьrrɋa qərar вirde. Tatarstan rajonnarnda 16 çirdə orlqcьlьq вazalarь ojştьrьla. Tatarstannьn in jaxşь kolxozlarь Orlqcьlьq Kolxozsojuzьna krep вrləşələr. Alar вaşlьca jaxşь sortlь orlqlarnь yrcetep toracaqlr. Mondьj kolxozlarɋa agronomiə jardəme kin kyləmdə kyrsəteləcək.

Potriвitel kopiratsiəse dəylət çilkəsnnən təşərgə tieş.

Tatsojuz prizidiumь xəzrgə kendə вara torɋan kopiratsiə əstafitasь ajьɋnda Tatarstandaɋь potriвitel kopiratsiəsenen dəylət kriditь вlən eş kyrydən qotqaru caralarьn ytkəry вurьcьn alɋa qujdь. Xəzrge vaqtta Tatarstandaɋь potriвitel kopiratsiəse dəylәttən 2 milion 500 men sumnap kridit alьp kilə. Kridittan vaz kicy arqasnda, вu aqcalarnь tezy eşlərenə totarɋa memkin вulacaq. Tyntər rajon potriвitel kopiratsiəse sojuzь monarcь hər kvartalda 30 men sum camasь kridit alьp kilə ide. Xəzer ul вu kriditnь almasqa həm səydə eşləren gel yz sumasь вlən gnə alьp вarrɋa qərar вirde. Tyntər potriвitel kopiratsiəse sojuzь вu turьda вaşqa kopiratiflarnь da yznnən yrnək alrɋa caqьra.

4nce zavoi janndaɋь jaвьq kopiratifta kridit

Balalar ecen məjdancqlar.

Elkə pionirlar вjurosь həm komsomol tarafnnan şəhərnen juɋarɋь, tyвənge rajonnarnda həm Prolitar rajonnda pionirlar ecen 4 məjdancьq ojştьrьldь. Alarɋa 50 şərвələ alndь. Bu məjdancqlar 3 aj вujьna eşlilər.

Jul təzy urnnarьn tikşery.

Tatdortrans rajonnarda jul sala torɋan urnnarnь tikşery ecen, tixniklardan həm Jul Təzy tixnikumnda uqucьlardan 8 вrigada təzep çiвərgən ide. Krasnьj Bor, Şeger, Oktəвr, Arca, Tmьtьq, Calь, Təteş, Aliksievski həm 1 nce Maj, rajonnarnda вu вrigadalarnьn jaŋa jul—kyplər salьna torɋan urnnarnь tixnika jaɋnnan tikşerep вterylərə turnda xəвərlər alndь. Inde alarda jul təzy eşlərə kin kyləmdə alьp вarьlrɋa tieş.

Sut eşlərə

Aqca tozdьrucь

Bu arada Tatarstan Baş sutnda Tatarstan Aptiklar idarəsenen 8 nce aptigьnьn elkke mədirə A. J. Slavnovskinьn eşe qaraldь. Slavnovski 26 ncь jldan 30 ncь jlnьn 26ncь nojaвrenə qədər şuşь aptikta mədir вulьp tora. 28 nce jlda isəp alɋanda anьn 400 sum, 29 ncь jlda 500 sum aqcasь cqmьj. şulaj вula torьp ta anь urnnda qaldьralar. Aptiklar idarəsenen mondьj „mərxəmətle" вuluьn kyrgən Slavnovski taɋьn da kyвerək aqcanь „sulalaɋaj" ksəgə salrɋa memkin вulɋanьn sizep ala. 1930 ncь jlnьn 1 nce oktəвrenə qarşь isəp alɋanda anьn 5060 sumɋa jaqьn aqcasь tulmьj. Şul vaqtlarda Tatarstan Aptiklər idarəsen tazartu komisiəse Slavnovskinь 1 nce katigoriə вujnca urnnan cɋara. Şunьn unajь вlən aptikiɋь вeten mallarnь jaŋadan isəpləp, iknce mədirgə tapşrɋan vaqьtta anьn вarlьɋь 12.782 sumnqtan artьq tauarь cqmьj. Ləkin jaŋadan tikşerylər jasaɋac, tuzdьrlɋan suma 3.137 sumɋa qala. Sut Slavnovskinь вer jlɋa məçвyri xzmətkə xekm itə həm annan dəylət fajdasьna 1500 sum aqca tylətrgə qərar вirə.

Tatarstannьŋ XI jllьɋь kenndə

mitingь həm massovьj gy'əniələr planь.

Tatarstannьn XI jllьɋь unajь вlən şəhər komisiəse 25 nce iyndə tyвəndəge urnnarda mitingьlar həm massovьj gyləniələr ojştьra:

1) Təzycələr (elkke Irmitaz) вaqcasnda kicke səqət 7 dən,

2) Sovit-Səydə xzmətkərlərə (Russkaja Şvitsariə) вaqcasnda kicke səqət 7 dən.

3) Palatkalar şəhərndə (Markız atauь) kendzge 12 səqəttən kene вujь.

4) Saвan tujь (elkke Arkadiə) вaqcasnda irtənge həm kicke sminalar ecen.

5) 1 nce lagirda şulaj uq.

6) Pitrof ismndəge parkta (Jlɋa Arjaɋь) şulaj uq. Baqcalarda illyminatsiə, ədəвi postanofka, ujьn həm sportlar h. в. lar ojştьrьla. Beten вaqcalarda da orkistrlar вulacaq. QYEK вufitlar ojştьra. Kry tyləysez.

1 nce nomirlь lagirlarda sport-olimpiada həm tankilar qatnaşь вlən taktika ujьnь ojştьrьla.

EKQA cəslərenə şiflьq ityce pritpriətiə həm ucrizdiniələrdə eşləycelər simiələre вlən ojşqan rəyeştə caqьrьlalar.

Barlьq gyləniə urnnarnda həm lagirlarda pritpriətiələr jlьnьn вrnce jartьsь ecen promfinplannь ytəy həm zajomɋa jazьlu zadaniəsen tutьr turnda raportlar вlən cɋalar.

25 nce iyndə kendez şul urnnarda вalalar ecen gyləniələr ojştьrьla.

Beten faвzavmiskomnarɋa eşcelərnen torɋan urnnarьna qarap yzlərenen simiələre вlən şul gyləniə urnnarьna ojşqan rəyeştə kilyləren həm pritpriətiələrdən raportlar jasaluьn tə'min itərgə.

Beten məs'ələlər вujnca şəhər komisiəsndə ip. Taçtinovaɋa merəçəɋət itərgə (tilifon nomirь 13-31).

Oajsь punktlarɋa вarular həm səjləylər ojştьrьlacaɋьn kyrsətep, gruppa çitəkcelərenen həm mitingьlarda səjləycelərnen ismnege şəhər komisiəsenə 22 nce iyngə qədər tapşьrɋa.

Komisiə.

Çəyaplь ridaktor: ISXAQ JNIKIEF.
Отв. редактор ИСХАК ЕНИКИЕВ
Bastьrucьsь: „TATIZDAT".

BLDERYLƏR

Şəhərnen Juqarь Jaqь VKP (в) rajkomьnьn xatьn-qzlar siktorь, 22 nce iyn kic 6 səqəttə, Şəhərnen Juqarь Jaq VKP (в) rajkomь вinasnda (Cirnьjşivski ur. 14, pozarniklar toraɋь вlən rəttə) diligatkalar julвaşcьlarьnьn kinəşməsen caqьra.

Ken tərtiвe: Diligatkalar çiьlşlarьn jaŋadan ojştьru.

Kily məçвyri. Kily çəyaplьlьɋь jəcəjke sikritarlarь estndə. Kinəşməgə kilməycelər RKI qaramaɋьna tapşьrьlalar.

Bişmə вjurosь həm anьn вylklərnnən tilifon вujnca вlşmə alrɋa tləgən ucrizdiniə, ojşma həm ajrьm kşelər, juridicski вlşmələrdən вaşqa вeten вlşmələr ecen вjuroɋa yzlərenen tilifon nomirlarьn əjtep qujarɋa tieşlər, şulaj uq Gosвanktaɋь aɋmdaɋь xisaвьna 3 ajlьq srok ecndə, ojşma həm ucrizdiniələr 8 sum, ajrьm kşelər 10 sum aqca krtrgə tieşlər.

Kyrsətilgən sumanь tyləməgənnərgə вjuro çəyap вirməjəcək.

Juɋaltqannar.

Tyвəndəge dokumintlar ɋəməldən cqqan isəplənə:

Saвirof Qadir-QYEK clinnek knizkasь, Ysinova Ənvər-QYEK clinnek knizkasьn, Səqitova Məsyrə-Ural elkəse Novo Kazamkova a-s-nan вirlgən 2768 nomirlь şəxsi tanqlьɋьn, Biktaşof-QYEK clinnek knizkasьn, Jakimof Mixail-Tatvojnkomattan вirlgən vojannьj вilit, Şəjdyllin-Tyвən Şəhər rajkomnnan вirlgən VKP (в) clinnek вilite, Şəjdyllin-sojuz clinnek вilite, Mexəmmədef-40 ncь zavottan вirlgən rascotnьj knizkasь, Nasьjrof X—QYEK clinnek knizkasь, Xesəjnef raвprossojuzь clinnek вilite, Şakirof Qorвan—371 nomirlь vojannьj kartockasь, Kərimef N-vodniklar sojuzь вilite, Liontef-vodniklar sojuzь вilite, Lokotunik A-vodniklar sojuzь вilite, Saqitei N-QYEK clinnek вilite, VPI fizmatnnan вirlgən 244 nomirlь tanqlьɋь, Kovolof N.Q. profsojuz вiliten, Matvieva Tatina-profsojuz вiliten, Ivanof-Juqarь Jaq şəhər rajkomoldan alɋan komsomol вiliten, Ɋəjnullin Xəjrulla-vracьвnьj komisiədən alɋan tanqlьɋь, Ɋəjnanof-Ornвur vojankomatnnan вirlgən vojannьj вilite.

Tatarstan Tə'min Xalq Komisariatьnьn xəzrləy kirəklərə ecen tara tuplau turndaɋь

PRIKAZЬ № 286

1931-jьl, 19-iyn. Qazan şəhərə.

Xəzrləy ojşmalarьn jomşaq həm qatь tara вlən tə'min ity, ejelep jatqan ikmək həm jəşicələrne вrizintlar вlən tə'min ity, xəzrləy eşləren tara çitməy arqasnda çimerely qurqьnьcnnan saqlau tləge вlən Tatarstan Tə'min Xalq Komisariatь вojьra:

1.— Orlьq, on həm вaşqa nərsələr salrɋa jaraqlь вulьp, ikmək, orlьq həm вaşqa a/x. nərsələrnnən вuşaɋan qapcqlar, şulaj uq вrizint, kylyk həm cptalar totucь, yz kirəklərnnən artьq micke həm jəşciklər totucь вeten dəylət ucrizdiniələre, xuçalьq həm kopiratsiə ojşmalarь, şuşь prikaz iqlan itlgənnən вaşlap ike ken srok ecndə jomşaq taralarnь (qapcьq, kylyk, вrizint) Sojuzxliв sklatlarьna, qatь taralarnь (micke həm jəşciklər) Sojuzplodoovoş sklatlarьna tapşьrrɋa tieşlər.

SKƏRMƏ: auьl çirlərndə jomşaq həm qatь taralar potriв kopiratsiələrgə tapşьrьla. Sojuzxliвnen punktlarь вulɋan rajonnarda, jomşaq taralar Sojuzxliв punktьna tapşьrьlalar.

2 — Produksiələrne taradan вaşqalar, sklat həm вaşqa urnnarda saqlьj ala torɋan, dəylət, xuçalьq həm kopiratsiə ojşmalarь tiz ken ecndə qapcьq həm kylyklərne вuşatьp, aşьɋьc rəyeştə Sojuzxliвka tapşьrrɋa tieşlər.

3 — Sojuzxliв həm Sojuzplodoovoş taralar qaвul ityne ojştьrrɋa həm qaвul ity punktь, alu вəjəse turnda matвuɋatta вildergə tieşlər.

Tatkuspromsojuz, Tatkopinsojuz həm alarɋa вrləşkən, muncala taralarь xəzrləyce ərtil həm şirkətlər, şuşь prikaz вasьlьp cqqannan son ike atna ecndə, qullarnda вulɋan jaŋa solь həm qlar kylykləren, dogovor aвazatelstvolarь вlən Sojuzxliвka həm Sojuzplodoovoşqa (jaki yzlərenə jaqьn torɋan ojşmaɋa) tapşьrrɋa tieşlər. Şul uq vaqtta zur itep eşləngən kylyk həm cptalarnь da tapşьrrɋa tieşlər.

Sojuztaranьn Qazan kontorь yzenen qulnda вulɋan jaŋa həm təzətlgən qatь taralarnь Sojupludoovoşqa tapşьrrɋa tieş, sonnnan taralarnь tutu ecen plodoovoş xəzrləycelərə вlən xisap ezeler.

Matirial çiвəry həm standart taralar xəzrləydə fajdalanu turnda lisopilni zavot idarəse вlən kileşy jasaunь, Sojuztaranьn Qazan kontorьna, Sojuzplodoovoşqa həm Tatsojuzɋa təqdim itərgə.

Tatarstan Narkomsnaвьnьn I. O: RATT.

Tara moвlizatsiəse ytkəry komisiəse prsidətele: PITROF.

1036

Tatarstan RKI Xalq Komisariatь həm Gosвankьnьn Tatarstan elkə kontorь

prikazь

1. Beten xuçalьq ojşmalarьna, julвaşcьlarьnьn çəyaplьlьɋь astnda, 3 nce kvartalɋa xzmət həm rializatsiə ecen tezilgən dogovorlarnь, riestrdə kyrsətilgən forma вujnca 25 nce iynnəndə qalmьjcь Gosвank kontorьna kiterep tapşьrrɋa kisken rəyeştə təqdim itərgə.

2. Şuşь prikaz iqlan itlgəngə qədər tapşьrlɋan dogovor kycrmələre, şulaj uq вer jlɋa təzelep şunьn ecndə 3 nce kvartalda qaralɋan dogovor kycrmələre tapşьrlmьjlar. Mondьj ike ixtimalda da 3 nce kvartalnьn hər ajь ecen sumasь kyrsətilgən dogovor riestrləre gnə tapşьrьlalar.

3. RKI Xalq Komisariatь jllьq tezlgən dogovor вujnca qaralɋan sumalarnь yz vaqtnda qajɋrtunь jəkli.

Dogovorlarnьn kycrmə həm riestrləren 25 nce iyngə tapşrmaɋan pritpriətiə həm ojşmalar ecen kriditlar jaвьlьr.

4. Qaj вer xuçalьq ojsmalarь, dogovorlarnьn ytəlye turndaɋь məɋlymatlarnь Gosвanka vaqtsьz вirələr. RKI Xalq Komisariatь xuçalьq ojşmalarь julвaşcьlarь çəyaplьlьɋь astnda, вu məɋlymatlarnь 10 ken sajьn 13, 23, 2 nce cislalarda Cosвankqa вirep вarrɋa təqdim itə.

5. 3 nce kvartal ecen dogovor kycrmələren həm riestrlərne şulaj uq iknce kvartal dogovorlarьnьn ytəlye turndaɋь məɋlymatnь yz vaqtnda tapşrmauda ɋəjplelərne RKI XK çəyapqa tartьlacaq.

RKI XK: BAJCURIN.

1038 Gosвank kontorь mədire urnвasarь: PITROF

Tatarstan SSXK nьŋ Midpolitixnikumь, 1930-jьl 10-avgusta „Krasnaja Tataria" gəzitndə iqlan itlgən, Tatarstan tixnikumnarьna alu turndaɋь ɋomumi qaɋidələr вlən kileşep, tyвəndəge вylek həm kurslarɋa kezge qaвul itylər jasьj.

1—Akuşirlьq, tatarlar	40 kşe.	7 jllьq məktəp
2—Akuşirlьq. qatnaş	40 „	jaki Ş.K.
3—Dəyalau. tatar	40 „	M. вtrgən, jə-
4—Dispansircьlar qatnaş	40 „	şe 16 dan 35
5—Analьq-вalalqnь saqlau tat.	40 „	kə qədər вul-
6—Analьq-вalalqnь saqlau qatnaş	40 „	ɋannar alьna.
7—Farmatsiflьq qatnaş	40 „	Farmatsiflьq
8—Sanitariə vracь jardəmcelərə qat.	40 „	həm akuşirlьq вyiklərenə 17 dən 35 jəşkə qədər вulɋannar alьna.

Tep вyiklərgə вarlьɋь 320 kşe.

9—Balalar saulьɋьn saqlau-OZD qsqa meddətle kurslar (5-6 aj) 40 kşe.	Qsqa meddətle xəzrlek kurslarьna həm kicke вyiklərgə POKK zapas sistralarь, I-вasqьc məktəp вtrgənnər həm dəyalau ucrizdiniələrndə eşləyce miditsina eşcelərə qaвul itelələr.
10—Traxamatuz sistralarь qsqa meddətle kurslarь (3-4 aj) 40 kşe.	
11—Politixnikumɋa krycelər ecen xəzrlek kurslarь (6 aj) 40 kşe.	

Barlьɋь 440 kşe.

Şul juɋarьda kyrsətilgən kşelər ecen 40 kşelek kicke вyiklər acьla.

Ɋarizalar 1-iyldən 20-avgusqa qədər Midpolitixnikum kənsələriəsndə qaвul itelə (Qazan Z. Krasnьj ur. 41/12). Şunda uq qaвul ity şartlarь turnda вleşrgə memkin.

Sorala torɋan dokumintlar:

a) 1930-31 nce jlda alnɋan sotsial cɋьşь həm tormьşь xaqnda, в) 7 jllьq məktəp jaki ŞKM вtrgənnege xaqnda, c) mitrikə вlşmәse, ç) səlamətlek xaqnda вlşmə.

Uqular 1 nce sintəвrdən вaşlana.

Məɋlymatь turnda вlşmələrə вulmaɋannar ecen 1-avgustan 15-avgusqa qədər snau ytkərelə. 1029

Qazan Kommunal' Təzeleş Institutь

Xəzrlek gruppasьna uqucьlar alьnacaɋьn вildərə. Urnnar sanь 30. Barlьɋь tatarlar həm 15 pr. azcьlьq millətlər alьna. Uqьmşlarь 8 jllьq məktəp kyləmndə вulrɋa tieş. Eşcelər, eşce вalalarь, kolxozcьlar həm aktif çəmaɋət eşlərə staʒь вulɋan xzmətcelər qaвul itelə. Stipindiə ajɋa 35 sumnan 50 sumɋa qədər. Rajonnardan kilycelərgə tulaj toraqвirelə. Uqular в.j. nьn 5 nce iyldə вaşlana. Uqьp вterycelər hic вer şartsьz 1931 jьl kezge naвorь studintlьɋьna alьnalar. Ɋarizalarnь Qazanda Karl Marks uramnda 68 nce jortta fakul'tit kənsələriəsenə merəçəɋət itərgə. KIKS diriktorь: Ɋimranof. 860

Tatlisotrisnьn 11 həm 18 iyndəge вlderyen estəmə rəyeştə вiderelə.

Utьn xəzrləy eşe вujnca dogovorlar

təzy 24 nce iyndə təmam вulь. Utьn çiвəry ece 24 nce iyngə kilep çitməycelər utьn вlən tə'min itydən təşep qalaçaqlar. Dogovorlarnь rəsmiləştery irtə 9 səqəttən kendez 4 səqətkə. kic 6 səqəttən, 9 səqətkə qədər eşlənə. TATLISOTS. 1034

SSSR JXXSnьn 1931-jьl, 3-iyndəge 344 nomirlь prikazьn ytəy jeznnən Tatarstan XX Sovitь pritpriətiə həm ucrizdiniələrgə təqdim itə. Julвaşcьlarnьn maxsus çəyaplьlьɋь astnda, ɋrqьlь tə'min itelə torɋan ojşmalar III nce kvartalda eşləp cɋaru—tixnika, təzy həm jardəmce matiriallar вlən tə'min itely ecen dogovor təzeşrgə tieşlər. Dogovor təzeşylərne 25 nce iynnən də sonɋa qalmьjcь вterrgə. TATSOVNARXOZ. 1033 2—1

„Promplodoovoş" nьŋ kraxmal zavotь

kengə 30 tonnaɋa qədər tixnika вərəngese eşlərgə ala, şulaj uq patkaqa eşlərgə ci kraxmal satьp ala. Bolardan tьş вada-çiвərelə. Mizdunarodnьj ur. 8. til. 17—17 1040

BYGEN DƏYLƏTSIRGЬ — Vingrlənen jrtqьc çanvarlar ojrətyce se gastrollərə sirk saxnəsndə LATEL KAJDAR ARSLANNARЬ вlən arslannarnь tujdьra

2 MARIANO hauadaɋь həjkəldə akroвatlar	BR. TANTINЬN sonɋь 3 gastrole	Skatc tərвiəsizlər	ROLAND. KOKO. həm BROKARS	GOSSIRK 8 jarьm səɋəttə вaşlana. Jaqьn kendə jaŋa gastrollər.

Şulaj uq monnan вaşqa 10 cit il həm sovit nomirlarь.

Anons: 21 həm 28 iyndə kendzge ujnnar. Ujьn вaşlana kendez 1 s. tə.

Bilit həm igotlь aвonimintlar faвzavmiskomnarnьn zajafkalarь вujnca xəzer aqcaɋa satьla. Kassa hər ken 11—2 s. kə, kic 5 s. tən acьq вula. Ata-analar iɋtiвarьna: kicke ujnɋa вalalar krtelə,

Faвzavmiskomnar iɋtiвarьna, Eşcelər Sarajь kassasnda (Jlɋa Arjaɋь) ken sajьn kendez 1 s. tən 4 s-kə qədər 40ncь zavot, kozzavod Neltikstil faвrigь 5 həm 6 ncь poşfaвrik, „Dinamo" həm вaşqalarɋa вilit həm i'gotlь aвonimintlar satьla,

Bigclər sorap jazlɋan iqlannar вastьrunь tuqtatu turnda Tatarstan Xzmət Xalq Komisari atьnьn

QƏRARЬ

1931-jьl, 18-iyn.

(1930-jьl 29 april'də cqqan gəzitlərdə вaslɋan, TÇXXK qərarьna estəmə).

Xuçalьq urnnarьnьn вigclər sorap iqlannar вastьru ɋadətlərə вigclərne plannь вylygə unajszlqlar tudьra, şunьn ecen Tatarstan XX Komisariatь qərar вirə:

1) Hər вer ajrьm xəllərdə Tatarstan XX Komisariatьnьn rexsətnnən вaşqa, xuçalьq urnnarьnьn difitsitlь вigclər ecen iqlan вastьrularьn tuqtatrɋa.

2) Bi clərnen idarə eşnnən proizvodstvoɋa, şəhər yzəklərnnən cittə вulɋan urnnarɋa kitərgə tləp вirlgən iqlannarnnan вaşqa, вer urnnan-iknce urnɋa kycərgə tləp jaki eş ezləp вirlgən iqlannarьn вastьrunь tuqtatrɋa.

3) Kyrsətilgən tərtiplərenen вeten vidomstvo həm ojşmalar ecen xekme jeri. Bu tərtiplərne вozucьlar TXXK nьn 1930-jьl, (19-april qərarь вujnca çəyapqa tartьlrlar. 1930-jьl 19 april'də cqqan gəzitlər). TXX komisarь ŞISTIR.

Qazan Şəhər Sovitь prizidiumьnьn 1931-jьl 16-iyndəge qərarь вujnca Kopiratif kol'tsosь вlən 1-nomir lagir arasnda 20-iynnən avitoвus jeri вaşlьj.

Tariflar: suɋьş xzmətkərlərə həm alarnьn simiələre ecen 50 tien, вaşqa grazdannarɋa 1 sum.

Aftoвusnьn utrtu prosintь: suɋьş xzmətkərləren 75 pr. вaşqa grazdannarnь 25 pr

Aftoвuslarnьn jery vaqtlarь:

Şəhərdən kitə 6-8-10-12-14-16 s. lərdə.

Lagirdan kitə 7-9-11-13-15-17 s lərdə.

Prizidium. 1037

Tatsojuzɋa

8 dən 25 kə qədər kecle вulɋan

nift həm kirosin dvigatllərə kirək.

Təqdimnər вlən merəçəɋət itərgə: Tatsojuz Tixstroj-siktor, tilifon 19—38. 1041

„Şvirimont" ərtilenə, ecke həm tşqь kiemnər tgy ecen kvalifikatsiəle

IR həm XATЬN-QЬZ TGYCELƏR kirək.

1033 Kopiratif uramь, 38.

Bygen 22 nce iyndə

SOVIT-SƏYDƏ XZMƏTKƏRLƏRE KLUBNDA

çəjge вaqcada (elkke Şvitsariə, tramvaj № 3) jaвьq tiatrda kino

„IKE KEC"

Sianslar 9 s. 30 m. tə вaşlana. Baqcada вufit həm tir. 1039

Lunacarski ismndəge **Zur Tiatrda** Z. Prolomnьj, til. 5—20; 20—51 Biletlər kassada 11 s. tən 2 gə, kic 5 s. tən 9 ɋa qədər satьla,

22 nce iyndə

Sivilski sirul'nik

COMIS

22 nce iyndə

TOSKA

Çəjge sizon Zur tiatr Opira həm вalit

Aвonimint knəgələrenen вrnce vьjpuskasь вeten ojşqan tamaşacьlarnьn sorauьn tulьsь вlən tə'min itep çitkerə almaɋannqtan, tamaşacьlarnьn sorauь вujnca tiatr diriksiəse ferle qimmətəge aвonimint knəgələren estəmə rəyeştə taratu 10 kennege (17 nce iynnən 27 senə qədər) iqlan itə.

Aвonimint knəgələrə вiry faвzavmiskomnarnьn kymək zajafkalarь вujnca вulacaq.

— Aвonimintlarnь alьp qalьɋьz. —

Jaqnda qujьlacaq ripirtuar: Sivilski Sirol'nik, Ƶidofka həm Karmin Bogolyвof postanofkasnda. Gufman əkiətlərə, Snigurcka həm Tenjaq çile.

DIRIKSIƏ.

„ILIKTRA" Tilifon: 6—02	22—23—iyn nəfis film „Suɋşqa-suɋьş"
„UNION" Tilifon: 6—21	22—24—iyn Cixfnьn nəfis əlmanaxь „CINNAR həm KŞELƏR"
Qzьl joldьz Tilifon: 10—62	22—23—iyn Mizrappom filmnen in qzqlь filmese „MIS—MIND" (2 nce siriə)
„Catqь" Tilifon: 12—31	21-22 iyn A.S. Puşkin əsəre вujnca tarixi-nəfis film «Kapitan qzь»
Narodnьj Tilifon: 5—35	Nəfis film „JAZ-ÇRЬ"
„Majaq" Tilifon: 8—36	21-22 iyn VUFKU nьn nəfis filmese „Poroglardan çil"

Beten kino-tiatrlarda kassalar sianslar вaşlanudan 1 s. alda acьla.

Sianslar „Iliktra"da: 12, 1—45, 3—30, 5—20, 7, 8—40, 10—20 səqətlərdə, „Union"da: 5—30, 7, 8—40, 10—20 s. lərdə, kendez 1 həm 3 s. tə. „Q. Joldьz"da: 1, 3, 5—30, 7, 8—30, 10 səqəttə. „Catqь"da 6, 7—30, 9 həm 10—30, s. tə. „Narodnьj"da 6, 8, 10 s. tə. „Majaq"ta: 5—30, 7, 8—30, 10 s. tə.

Qzьl Armiə Jortь — Sianslar 6, 8, 10 s. tə.

22 iyndə tamaşaɋa qujьla kelke komidiə **„Radio həm arslan"**

Anons- Misə-Mind I siriə-Anons.

Главлит № 23 Типография им. Александрова из Красн"ая Тнтария" Казань, Кремль, 1931 г.

Glavlit № 23 „Krasnaj Tatariə" gəzitenen A. Aliksandrof ismndəge tipografiəse. Qazan, 1931 jьl, Kriml 11.